

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

**СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:**

**У виборчий період головне —
не допустити некерованості**

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Грамоту Верховної Ради отримує начальник управління Департаменту внутрішньої безпеки Головного управління з боротьби з організованою злочинністю МВС України полковник Артур Марін

Значення судової гілки влади та правоохоронної системи в умовах побудови громадянського суспільства і надалі зростатиме. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин на вчорашньому нагородженні Грамотами Верховної Ради та цінними подарунками народних депутатів Івана Вернидубова, Олексія Малиновського, Сергія Олексюка, Миколи Онищука, Володимира Стретовича, судді Конституційного Суду Валерія Пшеничного, правоохоронців та суддів Апеляційного суду. Глава парламенту привітав працівників міліції з наступаючим професійним святом і назвав їхню професію надзвичайно складною. До того ж, наголошував Володимир Литвин, треба врахувати, що ми вступаємо в передвиборний період, коли навантаження на систему зростатиме. Сторони апелюватимуть до суду і правоохоронців. Тим більше що практика є і вона була продемонстрована під час минулої президентської кампанії. Водночас Голова Верховної Ради наголосив, що майбутній період буде непростим, але найголовніше — не допустити некерованості.

Раді Європи небайдужа доля Конституційного Суду

Негайно оновити склад Конституційного Суду України закликає Моніторинговий комітет Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЕ). Відповідну декларацію було прийнято днями на засіданні комітету в Парижі. 18 жовтня цього року закінчилися повноваження десяти із вісімнадцяти суддів Конституційного Суду. Крім того, залишаються вакантними три суддівські крісла. Отже, протягом майже двох місяців Конституційний Суд України залишається непрацездатним.

Стурбованість стосовно роботи, а точніше бездіяльності, цієї судової інстанції була висловлена ПАРЕ ще в резолюції про виконання Україною своїх зобов'язань, узятих під час вступу до Ради Європи, прийнятій у жовтні нинішнього року.

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

**Зброєю торгували всі, хто міг.
Мільярди доларів текли
у приватні кишені**

Ранкове і денне засідання 16 грудня

У неприйнятті бюджету є пряма і безпосередня провина уряду, наголосив на початку ранкового засідання Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. На його думку, можна було б затвердити статті доходів, видатків і трансфери, як цього вимагає бюджетний кодекс. Він звернувся до профільного комітету та уряду з проханням підготувати це питання на вівторок, 20 грудня. «В іншому разі, — зазначив глава парламенту, — нам треба буде думати, як країна житиме після завершення 2005 року».

(Закінчення на 2-й стор.).

Народний депутат України Леонід ГРАЧ:
**«Скоро вже баба Параска фігуруватиме, нібито
вона причетна до касетного скандалу»**

Звідки подарунки у святого Миколая

19 грудня — одне з найулюбленіших дитячих свят — день святого Миколая. Він обов'язково усім тим дітям принесе подарунок. Цю історію переказують з покоління в покоління. Батьки потайки випитують у своїх чад, що їм хотілося б знайти у себе під подушкою, а діти обіцяють не спати цілу ніч, щоб «провести додаткові переговори зі святим стосовно подарунка».

Однак у нашій країні стає дедалі більше таких дітей, яких ніхто не питає, що їм хотілося б отримати на Миколая. Бо в них немає батьків. Саме для них учора в Києві у Будинку культури заводу «Більшовик» було проведено благодійну акцію «Збережемо дитячі мрії!». Її організаторами виступили Інститут соціальної

роботи та Національний педагогічний університет ім. Михайла Драгоманова. Вихованці школи-інтернату №14 та міського притулку для неповнолітніх отримали подарунки від спонсорів та студентів.

(Продовження новорічно-різдвяної теми читайте на 6-й стор.)/

Фото

Анастасії СИРОТКІНОЇ.

■ НОВИНИ

Газові пристрасті

Президент України Віктор Ющенко обговорив з послом Росії Віктором Чорномірдіним питання двосторонніх відносин. Зрозуміло, що йшлося передусім про співробітництво в газовій сфері. Віктор Ющенко не раз заявляв, що газові взаємини Москви і Києва — питання політичне, і він зможе розв'язати його, погодившись по телефону з Володимиром Путіним. Однак це йому поки що не вдалося.

Київ запропонував створення СП на паритетних умовах для поставок російського газу в Україну. «Таким чином, триває лібералізація ринку України і диверсифікованість поставок газу», — відзначив Плячков. Але «Газпром» вважає нецікавою цю ідею. «Така пропозиція «Газпромом» не розглядається, бо це непорівнянні за масштабами питання — перехід на ринкові принципи і спільний продаж газу українським споживачам», — заявив офіційний представник «Газпрому» Сергій Купріянов. На думку експертів, сторони продовжують пристрілюватися напередодні намічених на наступний тиждень переговорів. Тож більшість публічних заяв не варто приймати за чисту монету.

(Закінчення на 5-й стор.).

Пташиний грип не залишає Крим

Центральна ветлабораторія України підтвердила наявність пташиного грипу ще у двох населених пунктах Криму: в селищі Чорноморське і селі Присивашія. Про це повідомив заступник голови Державного департаменту ветеринарної медицини Микола Пацюк. За його словами, загинуть птахів зареєстровано вже в 25 населених пунктах півострова, з яких у 11 підтверджено вірус пташиного грипу H5N1, що забрав у країнах Південно-Східної Азії близько 70 життів, передають «Українські Новини».

(Продовження теми читайте на 4-й стор.).

КОРОТКО

■ Уряд затвердив робочий проект комплексної реконструкції та реставрації Одеського державного академічного театру опери та балету вартістю понад 197 млн. грн.

■ ФОТОФАКТ

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

У Запоріжжі над Покровським собором установили купол з хрестом.

Верховна Рада України направить запит до Служби безпеки України стосовно інформації про шантаж українських політиків з боку Російської Федерації

Народний депутат України Володимир БОНДАРЕНКО: «Замість перемоги революції ми отримали не державу, а закрите акціонерне товариство»

■ У НОМЕР

Для внутрішнього облаштування країни

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся з міністром закордонних справ Республіки Хорватія Коліндою Грабер Кітарович (на знімку). Глава парламенту назвав візит, який «почався з відвідування парламенту України», — приємним і знаковим. Оцінюючи стан двосторонніх відносин, Голова Верховної Ради наголосив: україно-хорватські відносини розвиваються динамічно і мають позитивну перспективу. У свою чергу, іноземний міністр не приховувала зацікавлення Хорватії в подальшій активізації політичного діалогу та розвитку економічної співпраці з Україною. Вона звернула увагу Володимира Литвина на зусилля, яких докладає Хорватія для вступу до ЄС.

Володимир Литвин зазначив, що головною метою реформи в Україні в контексті євроінтеграційних процесів є створення таких умов життя для українців, які відповідали б європейським стандартам.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Кіно житиме завжди

Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся з кіномитцями Росії та Польщі і гостями кіновернісажу «Богдан Ступка запрошує», який відбувається під патронатом Голови Верховної Ради України. На зустрічі був присутній Надзвичайний і Повноважний Посол Російської Федерації Віктор Чорномірдин. «Для мене велика честь зустрічати метрів радянського кіно в українському парламенті, — зазначив Володимир Литвин. — Я надаю великого значення цій зустрічі і проведенню кіновернісажу. Коли політики не можуть знайти спільну мову, повинні говорити люди, які працюють у духовній сфері і є авторитетами в наших суспільствах», — переконаний глава парламенту. «Сьогодні треба говорити мовою народної дипломатії», — сказав Володимир Литвин. Він нагородив російського кінорежисера Нікіту Михалкова Почесною грамотою Верховної Ради України.

■ ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Про видання оновленого тексту Конституції України

З метою належного інформування громадян України про організацію державної влади в Україні Верховна Рада України постановляє:
1. Кабінету Міністрів України забезпечити до 31 грудня 2005 року офіційне видання Міністерством юстиції України тексту Конституції України із змінами, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV «Про внесення змін до Конституції України», накладом 100 000 примірників за рахунок коштів Державного бюджету України.
2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
15 грудня 2005 року
№ 3197-IV.

Коли компроміс і порозуміння щезають, поглиблюються процеси некерованості

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання
15 грудня

Верховна Рада не змогла прийняти жодного рішення стосовно винесеного на розгляд у повторному другому читанні законопроекту про Державний бюджет України на 2006 рік. Свої голоси на підтримку варіанта державного кошторису, доопрацьованого профільним парламентським комітетом разом із урядом, віддали лише 122 депутати. Не пройшла і пропозиція спочатку затвердити тільки доходи, видатки, дефіцит та дотації місцевим бюджетам. На погоджувальній раді, яка відбулася перед вечірнім засіданням, парламентарії

зійшлися з урядовцями на такому компромісі: перед остаточною схваленням закону про Держбюджет-2006 прийняти зміни до цього річного кошторису: виділити Пенсійному фонду 1,6 млрд. грн., отриманих від приватизації. Це рішення має гарантувати вчасну виплату пенсій усім вітчизняним пенсіонерам на початку наступного року. Проект відповідного закону схвалено в першому читанні (285 — «за»).

Проте за бюджет наступного року проголосували лише фракції «Наша Україна», УНП, ПППУ, НРУ, «Реформи й порядок», ДГ «Довіра народу». Народники пропонували затвердити окремо ос-

новні макроекономічні показники, як того вимагає Бюджетний кодекс. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин в інтерв'ю журналістам сказав, що після наради у Президента стосовно проекту держбюджету-2006 компроміс і порозуміння віддалилися, бо почали з'являтися нові додаткові вимоги, які фактично руйнували раніше досягнуті домовленості. «Процес некерованості в Україні наростатиме у зв'язку з виборами», — прогнозує В. Литвин. Однак у депутатів на роздуми й пошуки остаточного компромісу є ще один — наступний — пленарний тиждень.

Відповідно до прийнятого зранку рішення на вимогу фракції «Регіони України»

Верховна Рада заслухала інформацію міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка про фактичне застосування тортур під час розслідування кримінальної справи голови Донецької облради Бориса Колесникова. Міністр переко-нував, що жодних побиттів чи тортур під час слідства ніхто не зазнав. І звітував про доблесні успіхи української міліції. Від депутатів лунали різні пропозиції — аж до відставки міністра внутрішніх справ. Однак жодного рішення за підсумками звіту Верховна Рада не прийняла.

Головуючий повідомив на вечірньому засіданні про те, що народний депутат Андрій Деркач увійшов до складу фракції Соцпартії.

Юліана ШЕВЧУК.

Зброєю торгували всі, хто міг. Мільярди доларів текли у приватні кишені

Ранкове і денне засідання 16 грудня
(Початок на 1-й стор.).

Після оголошення депутатських запитів, заяв і повідомлень народні обранці заслухали звіти чотирьох тимчасових слідчих комісій Верховної Ради. Найбільший резонанс викликала інформація ТСК з перевірки фактів незаконної торгівлі зброєю і військовим майном та їх незаконної передачі в інші країни. Це вже третя слідча комісія, утворена за роки незалежності, однак доповідь виголошувалася вперше.

Отже, ТСК встановила численні факти порушення законів України «Про зовнішньо-економічну діяльність», «Про приватизацію майна державних підприємств», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про державний матеріальний резерв», «Про Державний бюджет України», указів Президента і нормативних актів Кабінету Міністрів.

Усе вкрадено до нас, пожартував Сергій Сінченко, і підкріпив сумну іронію цифрами і фактами. У спадщину Україні після розвалу Радянського Союзу дісталася найпотужніше військовоє формування в Європі — чотири повнокровних загальновійськових та одна танкова армії, чотири повітряних армій, один армійський та три корпуси протиповітряної оборони, 43-тя ракетна армія, важка бомбардувальна стратегічна авіація та інші. Арсенал становив майже дев'ять тисяч танків, 11 тисяч бронемашин, 18 тисяч артилерійських систем, до 3900 літаків та вертольотів, цілу ракетну армаду — 176 міжконтинентальних балістичних ракет зі своїми стратегічними ядерними боезарядами та окремо — 2883 одиниць оперативно-тактичних та тактичних ядерних боезарядів. Закордонні джерела оцінювали вартість «військової спадщини», розрахованої, до речі, на забезпечення щонайменше п'яти фронтів з десяти-мільйонною армією, у 89 мільярдів доларів. Однак замість повної інвентаризації майна «комерсанти у погонах», наближені до державного управління, почали відкрито його продавати. А корупція у Збройних силах щороку наби-рала дедалі більших обертів.

Одна з актуальних тем, над якою працювала комісія і яка ще потребує додаткового вивчення — розрахунки з Росією, за боезаряди ядерної зброї, вивезеної до Російської Федерації. Скільки її було і яка вартість — поки що невідомо. Різниця між кількістю переданих Україною і прийнятих Росією ядерних боезарядів становить 250 одиниць.

Залишається також нез'ясованою доля коштів у сумі більш як 20 млн. доларів за продані Міноборони Росії у період 1994—1996 років 24 одиниці стратегічних ракет SS-19. Досить об'єктивне дослідження обставин розкрадання у особливо великих

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Павло Сулковський, Володимир Черняк

розмірах майна та техніки 43-ї ракетної армії, наголошував голова ТСК, і причетності до цього вищого командування армії викладено у книзі журналіста «Голосу України» Анатолія Бєня і полковника військової контррозвідки СБУ Петра Творуна «Спецоперація «Нульовий варіант». Унаслідок порушень закону в 43-й РА тільки з питань використання державних ресурсів, збереження матеріально-технічних засобів, вторинної сировини та фондів державі завдано збитків на суму більше 67 млн. грн.

Крім того, звертає на себе увагу багаторічна тенденція Генеральної прокуратури закриття кримінальних справ, які порушені за фактами нелегального продажу озброєння та військової техніки, зниження вартості військового майна та об'єктів. Маючи достатні інформації з цих питань, Генпрокуратура не довела до суду жодної з кримінальних справ. Чому? — не раз запитували в обговоренні цього питання народні депутати. «Через зміну влади, — переконаний Сергій Сінченко, — потрібен окремий трибунал за всіма матеріалами».

Народні депутати взяли звіт комісії до відома. І рекомендували уряду перевірити фактичне отримання від Росії тепловидільних зборок за передані стратегічні ядерні боезаряди, кількість виробленої з них електроенергії і її вартість та надходження до держбюджету коштів від реалізації зазначеної електроенергії. ТСК продовжує свою роботу, а про остаточні результати поінформує Верховну Раду у березні наступного року.

Парламентарії взяли до відома і звіти ТСК Верховної Ради для перевірки ситуації, що склалася на ринку зерна та хліба в Україні, і для з'ясу-

вання причин утворення заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії.

Після цього фракції зробили кілька заяв. Олександр Ткаченко (НРУ) наголошував на необхідності приведення до світових розцінок орендної плати за базування на території України Чорноморського флоту Російської Федерації. А Михайло Сятиня (Народна партія) говорив про кадрову політику нової влади, зокрема, про переслідування за політичними поглядами.

Народні депутати так і не ухвалили звіт ТСК з питань розслідування фактів порушення права громадян на свободу совісті. Самі члени комісії також не дійшли згоди стосовно звіту, звинувачуючи один одного в упередженості. Голова комісії Павло Сулковський говорив про наявність випадків порушень посадовими особами місцевих органів виконавчої влади чинного законодавства у процесі вирішення питань, пов'язаних із передачею культових будівель та майна релігійним громадам, що спричиняє загострення міжконфесійних відносин.

На початку ранкового засідання головуєчий оголосив про входження Олександра Кузьмука до групи «Довіра народу»; вихід Олександра Задорожного із фракції «Єдина Україна»; про зміну повної назви фракції Блоку Юлії Тимошенко на Фракція БЮТ політичних партій ВО «Батьківщина» та Української соціал-демократичної партії, з якої вилучено українську республіканську партію «Собор», та про утворення міжфракційного об'єднання «Наша Україна», до якого ввійшли фракції «Наша Україна», НРУ та ПППУ.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Одеса готується до земельного аукціону

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Міська влада планує продавати на аукціоні землю, що належить територіальній громаді.

За 7 років до цього земельне питання також вирішували. Та от тільки у чийх інтересах? Назву цифру: 70 гектарів землі в курортній зоні були «подаровані» потрібним людям — прокурорам, міліцейським генералам, суддям, чиновникам із Києва, громадянам інших держав, власникам тугих гаманців із міст України. Повз міський бюджет пролетіли сотні мільйонів гривень.

Підготовка до проведення першого за 88 років земельного аукціону в Одесі проходить в обставинах, близькій до бойової. Управління земельних ресурсів одеської міської ради на чолі з Іриною Коврижних наштотнулося на шалений опір і саботаж тих, хто вже давно накинув оком на ділянки, що продаватимуться на земельних торгах.

Приклади? Та скільки завгодно. Про них «Голосу України» розповіла Ірина Коврижних. Прийшли, скажімо, геодезисти встановлювати межові знаки на

вулицю Люстдорфська дорога, 55. Вісім соток за цією адресою планують продати за 4,5 мільйона гривень. А на ділянці вже паркан, будка зі сторожем і цепними псами. Як розповів сторож, господар магазину «Стройка» наказав нікого не пускати на ділянку, котру, мабуть, уже давно вважав своєю власністю. З величезними зусиллями всі належні дії геодезістам виконати вдалося — вони встановили межові знаки і виконали винесення меж ділянки в натурі.

На підготовленні до продажу ділянки землі за адресою вулиця Рибальська, 45 раптово, наче в казці, з'явилася будівля. Довелося цю хатку на курячих лапках зносити.

Запеклі спроби зірвати аукціон чинять певні особи і організації, що отримали від колишньої влади тверді гарантії на земельні подарунки.

Шкода, що мешканці Одеси мало знають про ту відчайдушну боротьбу, яка ведеться приховано й явно проти першого земельного аукціону. Дорікнути за відсутність такої інформації слід передусім управлінню інформації міської ради на чолі з Едуардом Щегло-

вим. Позбавляти громадян Одеси можливості одержати достовірну інформацію — це порушення їхніх конституційних прав.

Про одеський аукціон сьогодні знають і до нього готуються у Києві, Москві, Санкт-Петербурзі, ближньому і далекому зарубіжжі. Пакети документів з умовами аукціону, технічними умовами цими днями вивчають десятки великих фірм і фізичні особи. Зацікавилася однією з ділянок в Одесі й австрійська будівельна фірма «ПОРР», котра міркує над перспективами спорудження в Одесі п'ятизіркового готелю. Дай Боже, щоб австрійці не передумали, а за ціною вони не постоять.

Бюджет Одеси сьогодні тріщить по швах — грошей катастрофічно не вистачає. На Кабінет Міністрів надій жодної, адже зі столиці вже давно лунають рекомендації Одесі вишукати внутрішні резерви. До них саме й належать земельні аукціони.

«Хвіст» із невиконання доходної частини міського бюджету від продажу землі сягає 90 мільйонів гривень. Під ці гроші нинішній склад міської ради торік запланував чудові соціальні програми, виконати які сьогодні просто неможливо. Не врятує, напевно, ситуацію й земельний аукціон. Але він дасть можливість принаймні трішки легше дихати міському бюджету, котрий опинився у відчайдушному становищі.

Перший крок завжди зробити важко, а останній — страшно. Земельний аукціон і є той найперший крок.

*В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.*

■ підсумки тижня

Сезон заручин триває

Без перебільшення, головною подією цього тижня мало стати прийняття державного бюджету на 2006 рік. Однак цього не сталося. Узгодженню позицій парламентаріїв та урядовців не допомогли ані спільні засідання, ані зустріч Президента з лідерами парламентських фракцій та груп.

Відповідальність за це прямо і безпосередньо лягає на уряд, наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин. На його думку, можна було б затвердити статті доходів, видатків і трансфери, як цього вимагає Бюджетний кодекс. Утім, залишається надія, що 20 грудня спільну мову все ж буде знайдено. Принаймні Володимир Литвин попросив парламентський профільний комітет і уряд підготувати це питання на вівторок. Бо «в іншому випадку, доведеться думати, як країна житиме після завершення 2005 року».

Неприйняття держбюджету до кінця року ставить під загрозу, зокрема, підвищення мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, а також виплату пенсій військовослужбовцям і чорнобильцям.

А от новий рік українці зустрічатимуть із новою Конституцією. Парламент доручив Кабінету Міністрів до кінця року видати оновлений текст Основного Закону з урахуванням конституційної реформи. Водночас сесія обрала суддів Верховного, апеляційних та місцевих судів. А от кандидатам до Конституційного Суду не пощастило. Їх вибори визнали такими, що не відбулися. Натомість, парламентарії затвердили календарний план роботи дев'ятої сесії парламенту, яка розпочнеться 7 лютого.

Тим часом набирає обертів виборча кампанія. Хоча, за словами голови Центри виборчого, вона поки що проходить в'яло. Документи до комісії для реєстрації подали лише Комуністична партія та Партія регіонів. Інші політичні сили, на думку Ярослава Давидовича, «прокинутися» в останні, відведені для цього законом, дні. Така ситуація пояснюється й тим, що не всі партії провели з'їзди й визначилися із партійними списками.

Політичні партії, готуючись до виборів, активно об'єднуються в блоки. Зокрема, про свої наміри пройти до парламенту вже вкотре заявив екс-прем'єр-міністр Павло Лазаренко. Якій, що, правда, досі не повернувся до країни, як обіцяв. Тож на першому міжпартійному з'їзді Блоку Лазаренка (до його складу входять Всеукраїнське об'єднання «Громада», «Соціал-демократичний союз» та Соціал-демократична партія України) він був «присутній» у телефонному режимі.

А екс-генпрокурор і лідер партії «Держава» Геннадій Васильєв підписав угоду про створення виборчого блоку «Держава — Трудовий союз» із Всеукраїнською партією трудящих. Цими вихідними має відбутися понад 18 партійних з'їздів.

Олена РОМАШКІНА.

З бюджетом—2006 до поступу економіки і соціальної сфери

Заява парламентської фракції Соціалістичної партії України

14 грудня 2005 року

Верховна Рада і уряд України вступають у вирішальну стадію роботи над державним бюджетом на 2006 рік. Результатом тісної співпраці між парламентом і урядом після другого читання стали зміни в проекті закону соціального спрямування. Підсилено споживчі видатки за рахунок збільшення податкової бази і зменшення видатків розвитку. Істотно зміцнено місцеві бюджети. Доходи державного бюджету збільшено на 3,4 млрд. грн., з яких 3,2 мільярда передбачено спрямувати на видатки місцевих бюджетів.

Відзначаючи позитивні тенденції в роботі над проектом держбюджету на 2006 рік, фракція Соціалістичної партії водночас привертає увагу до ряду позицій, які істотно знижують якість головного фінансового документа держави.

Не може бути жодного виправдання позиції уряду щодо виконання Закону України «Про соціальний захист дітей війни», за який, до речі, голосували, будучи депутатами, перед президентськими виборами і нинішній Президент, і нинішній Прем'єр-міністр, і нинішній міністр фінансів. Ми, соціалісти — ініціатори і розробники цього закону — не можемо навіть уявити

собі, як можна одночасно голосувати за нього і тепер уже в ролі урядовців безвідповідально протидіяти його виконанню. Тим часом уряд погодився профінансувати тільки безплатний проїзд громадян цієї категорії місцевим транспортом, що, власне, і так передбачено для більшості людей пенсійного віку. Водночас уряд не хоче надавати визначені законом 25-відсоткову знижку при платі за користування комунальними послугами (газом, електроенергією тощо) у межах середніх норм споживання, підвищення пенсій, довічного грошового утримання або державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, на 30 відсотків мінімальної пенсії за віком. Соціалісти наполягають на бодай поетапному виконанні закону про захист дітей війни і в наступному році запровадити 25-відсоткову знижку за комунальні послуги. Без виконання цієї вимоги ми не голосуватимемо за бюджет.

Нерозумною і знушальною щодо жертв Чорнобильської катастрофи вважають соціалісти і скасування урядом в рік 20-річчя цієї страшної події пільг, передбачених відповідним законом. Взагалі має бути засуджена практика призупинення дії цілої низки законів, яку за поганою

традицією останніх років уряд знову пропонує ухвалити законом про держбюджет, адже це руйнує національне законодавство. Навряд чи є доцільним спрямування аж три млрд. грн. у віртуальний стабілізаційний фонд, скасування фінансування заборгованостей з закупівлі сільгосппродукції за державним замовленням 1994—1997 рр. Так само неправильно дозволяти Мініфіну розмішувати тимчасово вільні бюджетні кошти у комерційних банках на депозитах, оскільки це прямий шлях до зловживань у бюджетній сфері.

Ми свідомі того, що ухвалення закону України про держбюджет 2006 має вирішальне значення для вчасного прийняття майже 12 тисяч місцевих бюджетів і ефективного управління державою, тому закликаємо всі фракції, відповідні комітети парламенту і уряд в ці дні продуктивно попрацювати над ним і виправити зазначені недоліки, зробити бюджет надійним інструментом втілення в життя програми економіки зростання і соціального поступу, справдження надій, які покладає народ на нову владу.

*Олександр МОРОЗ,
голова фракції СПУ.*

■ Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо уповноваженої особи господарського товариства в процедурах банкрутства

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про господарські товариства» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 49, ст. 682; 1998 р., № 18, ст. 89; 2002 р., № 32, ст. 222):

1) у статті 41: частину п'яту доповнити пунктом «й» такого змісту: «й) прийняття рішення про обрання уповноваженої особи акціонерів для представлення інтересів акціонерів у випадках, передбачених законом»; у частині шостій слово і букви «пунктами «б», «д», «е», «і» замінити словом і буквами «пунктами «б», «д», «е», «і», «й»;

2) у частині першій статті 59 слова і букви «у пунктах «а», «б», «г — ж», «и — і» замінити словами і буквами «у пунктах «а», «б», «г — ж», «и — й».

2. У Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 42Ц43, ст. 378; 2002 р., № 33, ст.

235; 2003 р., № 28, ст. 210; 2004 р., № 6, ст. 38):

1) текст Закону після слів «представник працівників боржника» в усіх відмінках доповнити словами «уповноважена особа акціонерів або учасників товариств з обмеженою чи додатковою відповідальністю» у відповідному відмінку;

2) статтю 1 доповнити абзацом такого змісту: «уповноважена особа акціонерів, учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю — особа, уповноважена загальними зборами акціонерів або учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю, що володіють більш як половиною статутного капіталу товариства, представляти їх інтереси під час проведення процедури банкрутства цього товариства з правом дорадчого голосу»;

3) частину третю статті 7 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту: «рішення загальних зборів акціонерного товари-

ства, учасників товариств з обмеженою чи додатковою відповідальністю, яке визначає уповноважену особу акціонерів, учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю, якщо це питання було вирішене ними».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий і шостий вважати відповідно абзацами шостим і сьомим;

4) частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

«1. Протягом десяти днів після винесення ухвали за результатами попереднього засідання господарського суду розпорядник майна повідомляє кредиторів згідно з реєстром вимог кредиторів та уповноважену особу акціонерів або учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю про місце і час проведення зборів кредиторів та організовує їх проведення.

Учасниками зборів кредиторів з правом вирішального голосу є кредитори, вимоги яких включені до реєстру вимог кредиторів. У зборах можуть

брати участь представники працівників боржника, уповноважена особа акціонерів або учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю, арбітражний керуючий з правом дорадчого голосу»;

5) частину третю статті 25 викласти в такій редакції:

«3. До складу ліквідаційної комісії включаються представники кредиторів, уповноважена особа акціонерів або учасників товариства з обмеженою чи додатковою відповідальністю, фінансових органів, а в разі необхідності — також представники державного органу у справах нагляду за страховою діяльністю, Антимонопольного комітету України, державного органу з питань банкрутства, якщо банкрутом визнано державне підприємство, та представник органів місцевого самоврядування».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через рік з дня його опублікування.

2. Положення цього За-

кону не застосовуються до акціонерних товариств, щодо яких на дату набрання чинності цим Законом порушено провадження у справі про банкрутство.

Уповноважені особи акціонерів або учасників товариств з обмеженою чи додатковою відповідальністю, щодо яких на дату набрання чинності цим Законом провадження у справі про банкрутство вже порушено, не набувають прав відповідно до цього Закону.

3. Кабінету Міністрів України у місячний термін після набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

*Президент України
В. ЮЩЕНКО.*

м. Київ, 17 листопада 2005 року, № 3107-IV.

У Тбілісі відбулася третя зустріч спецпредставників держав—учасниць угоди про створення «Блексіфор»

■ У НОМЕР

Кращий юний оратор

Рівненська область. Школярі обласного центру вчаться культурі дебатів, виступати на публіці, переконувати її з допомогою ефективних аргументів, а також відстоювати свої інтереси. Все це передбачено програмою «Знаємо та діємо», що її реалізує у Рівному громадська організація «Волинський ресурсний центр» за фінансової підтримки міськвиконкому та Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні. До програми долучились більш як сто рівненських старшокласників.

Олександра ЮРКОВА.

■ ФОТОФАКТ

Напередодні дня Святого Миколая до дітей-сиріт школи-інтернату № 5 міста Миколаєва завітали рятувальники ГУ МНС області.

Фото ЦП ГУ МНС України в Миколаївській області.

Будівництво під пам'яткою

Харківська область. Біля музею-садиби Іллі Рєпіна в Чугуєві буде споруджено багатоповерхову будівлю. Висотний торгово-готельний комплекс зіпсує атмосферу епохи, вважає директор репінського музею Світлана Бучаста. Аргументи противників будівництва — приходячи до меморіальної садиби, люди вправі розраховувати на те, щоб доторкнутися до минулого.

У свою чергу, міський голова Чугуєва Галина Мінаєва виступає на захист інвестпроекту. Його, за її словами, розробляли професійні архітектори, котрі передбачили, що будівельний майданчик буде розташований досить далеко від будинку, де народився і виріс знаменитий живописець. У новому комплексі заплановано фітнес-клуби, басейн, офіси та елітне житло. Основний аргумент міської влади на користь будівництва: це нові робочі місця та гроші для бюджету Чугуєва.

Діти пішли у фальшивомонетники

У Харківській області затримано групу дітей-фальшивомонетників. Назвати їх злочинною поки що не дозволяє закон. Але факт залишається фактом: виготовлення фальшивих грошей на кольоровому принтері освоїли підлітки, молодшому з яких виповнилося тільки 14 років. Фальшивомонетниками вирішили стати п'ятеро неповнолітніх. Гроші друкували у приватному будинку, за місцем проживання одного з підозрюваних.

Підлітків піймали на гарячому — під час спроби збути підроблену купюру. За оперативними даними, початківці-фальшивомонетники встигли виготовити всього 10 підроблених купюр. Кілька банкнот підліткам удалося збути в магазинах і на ринках. Ще кілька фальшивок були вилучені під час обшуку дома в одного із затриманих.

Вл. інф.

Каса здешевить лікування

На триста гривень ліків безплатно можуть отримати протягом року віньковецькі медики (Хмельницька область), якщо їм самим доведеться лікуватися. А надає їх «лікарняна каса» для медпрацівників, створена при районній лікарні. Для того, щоб стати її учасником, необхідно щомісяця сплачувати п'ятигривневі внески. Переконавшись у вигоді такої «каси», взяти участь у ній виявили бажання освітяни та пенсіонери району, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

У Дніпропетровську планують спорудити меморіал жертвам голодомору і політрепресій

Армія нам потрібна не для парадів. Головне — бойовий «драйв»

Таке завдання вчора перед підлеглими поставив міністр оборони України Анатолій Гриценко на розширеній колегії свого відомства.

Він підбив підсумки реформування Збройних сил. Гриценко відзначив, що незважаючи на економічні (подорожчання бензину, фінансові труднощі) та політичні (перманентний виборчий процес у країні) «палиці в колеса» реформи, армія в основному виконала все намічене. «І до неї обличчям повернувся народ», — нагадав міністр слова головнокомандувача Збройними силами України. До речі, останній виконав свої передвиборні обіцянки: у році, що минає, термінова служба скоротилася до 12 місяців, збільшили грошове постачання, і до Нового року наші миротворці з Іраку повернуться додому.

Цивільний керівник оборонного відомства обнародував принципи (відкритість, професіоналізм, безпека тощо), за якими житиме і трансформуватиметься армія. Цей процес відбуватиметься під девізом здорового глузду і реалістичності. Міноборони, Генштаб разом з іншими міністерствами вже ревізують резервні нормативи, передбачені «на випадок військових конфліктів і позаштатних ситуацій». Йдеться про продовольчий, військово-технічний, промисловий НЗ країни, розміри якого встановлювалися та й почасти формувалися ще за радянських часів. Те само стосується і кадрових ресурсів. Офіцерів запасу, готових, «якщо потрібно», встати в стрій, до недавня у військових реєстрах нараховувалося до 6 мільйонів! Їх лави скоротили в чотири рази.

Такий реалістичний підхід до справи дасть можливість заощадити державні кошти. Нагадаємо, що військовий бюджет на наступний рік плановано на рівні 8,9 млрд. грн., з який 3 млрд. грн. армійці мають заробити самі, реалізуючи зайве майно. Однак Анатолія Гриценка остання цифра не задовольняє. Адже продажем займатиметься Фонд держмайна, і ніхто не може передбачити, як піде процес. Крім цього, міністр вважає несправедливим планований розмір виплати родичам загиблих військовослужбовців (17 тис. грн.), тоді як родині загиблого під час виконання службового обов'язку міліціонера або працівника СБУ належить 70 тис. грн.

Судячи з рапорту військового керівника, він має намір подолати

в армії бюрократію й корупцію та зробити з неї справді мобільну, діючу і боєздатну структуру. За словами Гриценка, цього року більше, ніж звичайно, українські літаки літали, зенітні установки стріляли, парашутисти стрибали тощо. До того ж, відзначив міністр, багато офіцерів уперше відчули «бойовий драйв». Головне — бойова підготовка на належному рівні, а не показуха. Це завдання для оновлених Збройних сил країни на найближчий час.

Ольга ВАУЛІНА.

На знімку: батальйонні тактичні навчання на Житомирському загальновійськовому полігоні.

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО (з архіву «Голосу України»).

Шоу напередодні Дог-року

Сьогодні і завтра у Києві проходитиме Міжнародна виставка собак усіх порід «Кришталевий кубок України-2005». У змаганнях візьмуть участь більш як дві тисячі собак 124 порід із України, Росії, Білорусі, Литви, Молдови, Польщі, Фінляндії.

Уперше в нашій країні буде представлено відразу кілька порід тер'єрів, чеський волчок, польська подголянська вівчарка, польська низинна вівчарка та інші рідкісні породи.

У рамках виставки проведитимуть національні чемпіонати англійських бульдогів та ердельтер'єрів, кокер-спанієлів і лабрадорів, чорних тер'єрів і ньюфаундлендів. Сьогодні в Національному комплексі «Експоцентр України» відбудеться новорічне костюмоване шоу, а завтра — парад чемпіонів-2005.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Сад обростає фундаментами

У центрі курортного селища Сімеїз група кримських татар самочинно захопила 1,5 га дослідної садовничої ділянки радгоспу-заводу «Лівадія». Землю, де вирощують унікальні сорти граната, інжиру, зізіфусу, фейхоа, енергійно розкопують під фундаменти для 25 будинків етнічного селища.

Голова Сімеїзької селищної ради Микола Макаренко стверджує: жодного проекту відводу на цю землю немає. Якщо правоохоронці та керівництво автономії вчасно не відреагують і на цей самозахват, тут замість насаджень дерев цінних порід уже невдовзі з'являться нові будинки самоселів, як це сталося поруч — біля санаторію «Зорі України».

Вл. інф.

Комп'ютери і телевізори на боротьбу з пташиним грипом

***

У Криму в зв'язку із загрозою пташиного грипу вакцинацію пройшли вже 29 тисяч осіб. Серед них — 5 тисяч дітей. Під медичним наглядом перебувають 517 осіб, на чиїх подвір'ях зафіксовано загибель птахів. Під медичним наглядом перебувають 517 осіб, на чиїх подвір'ях зафіксовано загибель птахів. 56,3 тисячі пернатих вилучено. Інфікованих пташиним грипом серед кримчан не виявлено, запевняють у Кримському главку МНС. Тим часом у постраждалих від пташиного грипу села надходить гуманітарна допомога. Зокрема, селянам передали 150 телевізорів, холодильники і кухонні плити. Школа села Некрасівки Советського району отримала обіцяні Президентом України комп'ютери, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

До речі, у Підволочиському районі на Тернопільщині теж зафіксовано масовий падіж птиці. Результати аналізів, зроблених Державною ветеринарною лабораторією, засвідчили, що птиця загинула від збудника Ньюкасла. За словами начальника управління ветеринарної медицини в області Зіновія Крушельницького, протягом півтора місяця у Поплавах гинуть тільки кури та голуби. Інше птаство — качок, гусей, індиків — хвороба не зачепила. Високопатогенний грип, як відомо, не падає нікого з пернатих. Зіновій Володимирович каже, що ситуація під контролем. Вакцинацію проти псевдочуми проведено не лише в селянських дворах Поплавів, а й сусідніх сіл, повідомляє наш власний кореспондент Любош ЛЕВИЦЬКА.

Газові пристрасті

(Початок на 1-й стор.).
До такого пристрілювання можна віднести і заяву секретаря Ради національної безпеки та оборони України Анатолія Кінаха. Мовляв, Україна вважає за доцільне підготувати і підписати доповнення до базових домовленостей з Росією щодо Чорноморського флоту, яке контролювало б виконання зобов'язань російською стороною. При цьому Кінах не відповів на пряме запитання, чи буде це означати підвищення ціни на оренду. Раніше в секретаріаті Президента заявляли, що Київ допускає перехід на ринкові ціни оренди інфраструктури для російського флоту в разі переходу на ринкові ціни для України за газ.
Висловився на наболілу тему і міністр економіки України Арсеній Яценюк. Він визнав, що Росія має право встановлювати будь-як ціну на газ, але закликав Москву не зловживати цим правом. «Із власними цінами і промисловістю ми самі розберемося», — наголосив Яценюк. До речі, він вважає, що «недозволено перехідний економіці продавати газ своєму населенню і промисловим підприємствам дешевше, ніж у сусідній Росії». Іншими словами, міністр за те, щоб збільшити ціни на газ для споживачів.
Київ також вже оголосив, яких відповідних заходів він має намір вжити щодо Москви. За словами

міністра палива і енергетики, у разі зростання ціни на газ України «підвищить вартість транзиту газу до того рівня, за якого обсяг російського газу, що надходить як розрахунків за транзит для України, залишиться таким само». Щоб компенсувати зростання цін хоча б до 160 дол. за тис. кубометрів, Україні доведеться брати 3,48 за прокачування тисячі кубометрів чи навіть до 5,01 дол. при ціні в 230 дол. (середньо-європейський тариф становить 2,6 дол.). А ще пан Плачков заявив, що він має намір у судовому порядку оспорити підвищення ціни, оскільки Росія й Україна підписали протокол про постачання газу до 2009 року.
Україна — не єдиний об'єкт газової атаки. Так, Грузія купуватиме газ по 110 дол. замість 68 дол. Країни Балтії — по 120—125 замість 80. Для Вірменії тариф зросте до 110. Найбільше підвищення тарифів на газ очікує Молдову — з 80 до 150—160 доларів за тисячу кубометрів. Зараз молдовани також ведуть виснажливий переговорний процес. А от Білорусія спить спокійно. Минулого тижня білоруський прем'єр Сергій Сидорський доповів Лукашенку, що «Газпром» згодний постачати їм газ на умовах цього року за ціною 46,68 дол. Мінську вдалося домогтися таких вигідних умов завдяки поновленню переговорів про приватизацію

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Якщо ми — разом, будемо з газом» — під таким гаслом під вікнами «Нафтогазу» України провели мітинг активісти об'єднання «За Україну, Білорусь і Росію».

підприємства «Білтрансгаз» — білоруської труби...
Ініційовані керівництвом України російсько-українські переговори про перехід з 2006 року на ринкові принципи співробітництва в газовій сфері тривають вже майже дев'ять місяців. Іван Плачков прогнозує, що угоду про

транзит і постачання газу буде підписано до 26 грудня. Подробиці до закінчення переговорів не розголошуватимуться. Цей тиждень пройшов у жорстоких сутичках і силкуваннях. Імовірно, найближчим часом щось усе-таки має народитися.

Яна СТАДІЛЬНА.

Р. S. Як передає наш черкаський кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО, ЗАТ «Черкасигаз» уже подало міському голові Анатолію Волошину на узгодження графік від'єднання від газомагістралі промислово-виробничих об'єктів. Причина — ненормативний відбір палива і низький рівень проплати за його використання. Серед головних винуватниць — черкаська ТЕЦ, що обігріває 60 відсотків житлового фонду міста.

■ ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На київському ринку «Троєщина» за прилавками часто можна побачити мігрантів, які заради мізерного заробітку погоджуються на будь-яку роботу.

**Біля
Ленінградської
АЕС стався вибух**
На території другого енергоблока Ленінградської АЕС вибухнула плавильна піч. Радіаційний фон на місці вибуху, як повідомляють представники Росенергоатома, є на рівні, що відповідає нормальній роботі енергоблока, і не перевищує 16 мікрорентген на годину.
Другий енергоблок АЕС сьогодні не функціонує, оскільки ще в липні 2005 року був зупинений на капітальний ремонт. У прес-службі МНС Росії стверджують, що піч вибухнула не на АЕС, а в промисловій зоні міста Сосновий Бор. Піч, де сталася аварія, розташована на відстані майже кілометр від реактора ЛАЕС. За даними МНС, під час вибуху постраждали троє осіб. Усіх їх госпіталізовано, двох — з опіками 90%. Учора один із потерпілих помер.
За фактом аварії у промзоні Ленінградської АЕС порушено кримінальну справу, повідомляє РІА «Новости».

■ ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ Отруйна вода вже в Амурі

Учора забруднені води з китайської річки Сунгарі потрапили в Амур, що протікає територією Росії, і досягли першого населеного пункту — села Нижньоленінське Єврейської автономної області. За прогнозами, до 21—23 грудня отруйна вода буде в Хабаровську, а ділянка максимальної концентрації плями, що розтіглася на 180 кілометрів, може потрапити в Амур уже в вихідні. Тим часом глава МНС Росії Сергій Шойгу провів у Хабаровську засідання крайової комісії з надзвичайних ситуацій, присвячене готовності місцевих служб ліквідувати можливі наслідки забруднення. Чинюник зазначив, що влада вжила всіх необхідних заходів, щоб знизити ризик екологічної катастрофи. А Китай, зі свого боку, збільшив скидання води з водоймищ у Сунгарі, щоб зменшити концентрацію отруйних речовин у водах річки і підвищити швидкість течії. Це дасть можливість істотно розчинити забруднену пляму під час її проходження Амуром. За попередньою оцінкою МНС Росії, рівень отруєння річки хімічними сполуками перевищить граничну концентрацію не більш як у півтора разу.

Екс-президент Паксас не винний

Розширена колегія Верховного суду Литовської республіки винесла виправдувальний вирок у справі екс-президента Роландаса Паксаса, якого обвинувачували в розголошенні держтаємниці.
Розголошення нібито полягало в тому, що він налякнун у телефонній розмові зі спонсором своєї виборчої кампанії Юрієм Борисовим, що ним цікавляться спецслужби. Це обвинувачення стало однією з причин відсторонення від влади Р. Паксаса в квітні минулого року. Зняття обвинувачення, у свою чергу, посилить позицію Р. Паксаса в Європейському суді з прав людини.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Призначено дату виборів президента Білорусі

Нижня палата білоруського парламенту прийняла рішення про призначення президентських виборів на 19 березня. За Конституцією, вибори повинні були відбутися влітку, але період відпусток незручний для проведення передвиборної кампанії, вважають у Мінську.
А напередодні голосування в Сочі пройшли переговори президентів Росії і Білорусі Володимира Путіна й Олександра Лукашенка. На порядку денному — багатостраждальний проект Конституційного акта. Союзу Конституцію Росія і Білорусь обговорюють уже кілька років, але поки не можуть дійти згоди. Передбачалося, що в листопаді-грудні цього року в Мінську відбудеться засідання вищої держради союзної держави, на якому президенти розглянуть проект Конституційного акта. Представники сторін також говорили про плани з винесення документа на референдум наступного року. Однак нещодавно Олександр Лукашенко заявив, що російська сторона внесла пропозиції з проекту, які не влаштовують Мінськ.
Віктор АНДРЕЄВ.
Мінськ.

Молдованка продавала українок

Міліція затримала в Одеській області 20-річну громадянку Молдови за підозрою в торгівлі людьми. Про це повідомив представник управління Міністерства внутрішніх справ в Одеській області. «Підозрювана вивезла до Туреччини 19-літню жительку цього району. Там вона продала її сутенеру для сексуальної експлуатації. По суті, у сексуальне рабство», — сказав він. За цим фактом порушено кримінальну справу. Ведеться слідство.

■ СВІТ КОРОТКО ПАЛЕСТИНА ХАМАС лідирує

За попередніми даними, на четвертому турі муніципальних виборів у Палестині радикальний рух ХАМАС випереджає правлячий рух ФАТХ у низці великих міст на Західному березі річки Йордан. На деяких дільницях підрахунок голосів уже завершено. У місті Наблус, наприклад, кандидати від ХАМАС одержать, як очікується, 13 місць у місцевій раді, і тільки два — ФАТХ. Дуже високою була явка виборців, особливо в сільській місцевості.

ІТАЛІЯ Обшуковують алжирців...

Численні обшуки в італійських областях Ломбардії, Кампанії і Лігурії провели спецпідрозділи Фінансової гвардії у рамках операції із боротьби з міжнародним тероризмом. Були оглянуті житлові й офісні приміщення і транспорт, що належить алжирцям, які проживають на території країни. Їх підозрювали у зв'язках із членами підпільних осередків, близьких до терористичної організації «Ісламська збройна група».

ЛИТВА Засудили геноцид

Сейм Литви ухвалив резолюцію, що засуджує геноцид вірмен 1915 року в Османській Туреччині. Її ухвалено більшістю голосів: на підтримку висловилися 48 депутатів парламенту, троє утрималися від голосування. Під час обговорення парламентарії підкреслили, що заперечення історичних фактів безглузде й неможливе. Нагадаємо, що наприкінці XIX—початку XX ст. Османська Туреччина здійснювала регулярні переслідування і гоніння вірмен. Зокрема, 1915 року було знищено більш як 1,5 мільйона вірмен.

НІМЕЧЧИНА Футбол як привід для зміни Конституції

Міністр внутрішніх справ Німеччини Вольфганг Шаубле заявив, що планує внести поправки до Конституції країни. Він хоче, щоб внутрішні війська Німеччини могли взяти участь у додатковому забезпеченні безпеки під час проведення футбольного ЧС-2006. Шаубле зазначив, що такий захід допоможе розвантажити підрозділи поліції і зменшити ймовірність терористичної загрози.

В'ЄТНАМ Стихія не припиняється

Унаслідок повеней і зсувів, спричинених тривалими зливами, у В'єтнамі загинули 32 особи, ще 8 — серед зниклих безвісти. За повідомленнями місцевої влади, зливи йдуть уже два тижні, розмиті дороги, сполучення з деякими районами перервано. Постраждало більш як 30 тис. га рисових плантацій, перенесено терміни збирання врожаю кави в гірських районах країни. За прогнозами синоптиків, дощі триватимуть до кінця тижня.

Влада Івано-Франківська заборонила розміщення друкованих передвиборних матеріалів у невстановлених місцях

■ СПОРТ

Приходьте, не пожалкуєте...

Хокей. Київ. Традиційний міжнародний турнір «Кубок Дмитра Христича». Льодовий палац «Авангард». 17—21 грудня. Участь беруть команди (гравці 1996 року народження): з Росії — «Лада» (Тольятті), «Локомотив» (Ярославль), «Ямал» (Салехард), з Білорусі — «Юність» (Мінськ), ХК «Гомель» та господар льоду — київський «Сокіл».

Нашу команду, котру тренує Вадим Кир'ян, вважають бойовитою і непоступливою. Нинішнього року вона вже провела 52 поєдинки в товариських та офіційних міжнародних змаганнях. Зокрема, соколята-96 виграли 31 зустріч.

А ще вихованці СДЮШОР «Сокіл» у цій віковій групі лідирують у першості Української юнацької хокейної ліги, змагаючись із старшими на рік суперниками. Зрештою, команду Вадима Кир'яна запросили виступати у відкритому чемпіонаті Білорусі. На турнірі в Гомелі юні українці стали срібними призерами, а в Белгороді —

во-лодарями бронзових нагород.

Київські змагання мають особливу прина-

ду. Адже серед їх учасників — представники усталених шкіл зі сталими традиціями. А в тому, що поєдинки на авангардівському льоду відзначатимуться безкомпромісною боротьбою, можете переконатися, завітавши на них до знаменитої споруди. І неодмінно підтримайте київський «Сокіл», бо він того вартий.

Можливо, що наш земляк, «зірка» світового хокею **Дмитро ХРИСТИЧ (на знімку)**, прибуде до Києва на змагання юних хокеїстів.

*Сергій СПОДОБАЄВ.
Фото Павла КУБАНОВА.*

Лише результати

Футбол. Кубок УЄФА. Груповий турнір. 5-й тур. 15 грудня.

Група А. «Монако» (Франція) — ЦСКА (Болгарія). 2:1. «Гамбург» (Німеччина) — «Славія» (Чехія). 2:0. **«Монако» — 9 очок, «Гамбург» — 9 , «Славія» — 4, «Вікінг» (Норвегія) — 4, ЦСКА — 3.**

Група В. «Еспаньйол» (Іспанія) — «Маккабі» (Ізраїль, Петах-Тіква). 1:0. «Палермо» (Італія) — «Брондбю» (Данія). 3:0. **Палермо — 8, «Еспаньйол» — 8, «Локомотив» (Росія) — 7, «Брондбю» — 4, «Маккабі» — 0.**

Група С. «Герта» (Німеччина) — «Стяуа» (Румунія). 0:0. «Ланс» (Франція) — «Сампдорія» (Італія). 2:1. **«Стяуа» — 8, «Ланс» — 7, «Герта» — 6, «Сампдорія» — 5, «Хальмстад» — 0.**

Група D. АЗ (Нідерланди) — «Грассхоппер» (Швейцарія). 1:0. «Міддлсбро» (Англія) — «Літекс» (Болгарія). 2:0. **«Міддлсбро» — 10, АЗ — 10, «Літекс» — 6, «Дніпро» (Україна) — 3, «Грассхоппер» — 0.**

Суперник «Шахтаря» — «Лілль»

Учора у Швейцарії відбулося жеребкування пар 1/16 (матчі відбудуться 15 і 23 лютого). Зокрема, визначився суперник донецького «Шахтаря». Ним став клуб **«Лілль»** з Франції.

Інші пари: «Літекс» — «Страсбур», «Штутгарт» — «Міддлсбро», «Славія» — «Палермо», «Геренвен» — «Стяуа», «Локомотив» — «Севілья», «Болтон» — «Марсель», «Герта» — «Рапід» (Бухарест), «Базель» — «Монако», «Удінезе» — «Ланс», «Русенборг» — «Зеніт», «Брюгге» — «Рома», «Шальке-04» — «Еспаньйол», «Тюн» — «Гамбург», «Бетис» — АЗ, «Артмедія» — «Левський».

Ньон (Швейцарія). Ліга чемпіонів. Результати жеребкування 1/8 фіналу (матчі 21/22 лютого — 7/8 березня). «Челсі» — «Барселона», «Реал» (Мадрид) — «Арсенал», «Вердер» — «Ювентус», «Баварія» — «Мілан», ПСВ — «Ліон», «Аякс» — «Інтер», «Бенфіка» — «Ліверпуль», «Рейнджерс» — «Вільярреал».

В. Б.

Окрасою новорічної ночі на майдані Незалежності в Києві стане феєрверк, що триватиме 20 хвилин 6 секунд

До побачення, Діду Морозе

Діда Мороза в Миколаєві не буде. Так розпорядився глава облдержадміністрації Олександр Садиков. Про таке оригінальне рішення поспішила заявити прес-служба. Улюбленого персонажа обізвали пережитком радянської епохи і заборонили йому з'являтися на новорічних і різдвяних святах у Миколаєві.

Нісенітниця? В облдержадміністрації так не вважають. Просто Діда Мороза замінили іншою фігурою. «Святий Миколай має стати головним символом усіх новорічних і різдвяних свят на Миколаївщині. Головним лейтмотивом усіх свят є повернення до давніх національних традицій українського народу відзначати новорічні свята зі Святим Миколаєм...»

От воно що! Нас намагаються повернути до традицій. Правда, роблять це чомусь не зовсім природним шляхом. Адже ніхто і ніколи проти Святого Миколая не заперечував. Тим більше що він є заступником міста. Цього року навіть пам'ятник йому встановили. Але навіщо православним святим заміняти напів'язического, але звичного для всіх Діда? Є для вшанування Миколи його день — 19 грудня. Миколаївці почуваються в цей день іменинниками, традиційно дарують подарунки дітям, ходять до церкви. А Новий рік усе-таки зустрічають з Дідом Морозом.

Під ялинкою — не зайчик, а «Беркут»...

Напередодні новорічно-різдвяних свят лісівники Львівщини закликали колег з Івано-Франківської та Закарпатської областей запровадити десятирічну заборону на вирубування ялиці білої, яка діє в їхньому регіоні. Інакше складно відстежити перевезення незаконно зрубаних дерев. Цього року до мобільних груп правоохоронців, які працюватимуть у гірських районах і Львові, долучиться «Беркут». За словами генерального директора «Львівлісу» Анатолія Дейнеки, для законного продажу вже підготовлено 33 тисячі дерев,

повідомляє наш власний кореспондент **Оксана ТЕЛЕНЧІ**.

Тим часом 605 новорічних зелених красунь без супровідних документів виявили у «КамАЗі» на 303-му кілометрі траси Київ—Ковель співробітники Сарненської роти дорожньо-патрульної служби ДАІ «Кобра». За словами водія, вантаж з Волині. На ньому, зважаючи на великий попит у столиці, хотіли заробити спритники. Нині вантажівка з ялинками-«нелегалками» — на штрафмайданчику, **інформус наш власний кореспондент у Рівненській області Олександра ЮРКОВА**.

Лісова красуня танцює гопака

У суботу в Євпаторійському центрі дозвілля відбудеться Другий загальнокримський зліт Дідів Морозів та Снігуроньок «Санта Клаус відпочиває — на арені Дід Мороз». Визначатимуть: у кого з Дідів Морозів кращий костюм і грим, співочі та гумористичні здібності, найдаліші вітання. Фестиваль розпочнеться театралізованою ходою новорічних персонажів вулицями Євпаторії. У його програми кумедні розіграші та сюрпризи. Один з головних — жива ялинка, яка танцює гопака, виконує новорічні пісні й навіть сама проведе нагородження переможців дійства. Свято триватиме усі новорічні та різдвяні дні.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ЩО НАМ БЕЗРОБІТТЯ...

Зайшла в рейсовий автобус за мить до відправлення. Водій, простеживши, чи я всілася, плавно рушив з місця. В магазині продавщиця, котра принесла вже мало не двадцять вдяганку, що знову виявилася «не такою», запропонувала ще кілька. А коли в мене увірвався терпець від безкінечного перевдягання, заспокоїла: «Приміряйте ще ці моделі — вони вам пасуватимуть». Важко сказати, яку відстань вона наміряла, поки добирала вбрання — упродовж двох годин! І жодного роздратування чи невдоволення. Зрештою ми обидві залишилися задоволені вибором, і вона подякувала мені за покупку та запросила прийти ще. А в кафе, куди я зі своєю приятелькою зайшла пообідати, офіціантка, замість риби, яку ми вибрали, запропонувала іншу — соковитішу. Запитала, чи додати до гарніру зелені, порадила взяти ще й салат з якимсь особливим соусом, побажала смачного. За якийсь час підійшла та цікавилася, чи все нам смакує.

Я поділилася подивом з приятелькою. Мовляв, що за день сьогодні такий вдалий: усі начебто змагаються, хто з них люб'язніший? А офіціантка так намагалася догодити, що перевершила всіх. Справді? — не зовсім зрозуміла приятелька.

Час уже зізнатися: в автобусі я їхала в німецькому місті. Там само побувала в кафе та магазині — не для багатіїв, де клас сервісу ще вищий, а в звичайних, де ціни — низькі та середні. Моя тамтешня приятелька пояснила, що на ринку праці — величезна конкуренція, тож секрет люб'язності — зовсім не секрет. Якщо не вмієш привітатися з відвідувачем і побажати йому смачного, подякувати за покупку, то завтра на твоє місце прийдуть ті, хто навчився це робити.

Немає сенсу намагатися досягти тутешнього рівня громадського транспорту: Німеччина, незважаючи на економічну кризу, країна багата, то може собі дозволити вагони трамваїв, електричок і автобусів з таким само комфортом, як у літаку. До того ж вони курсують суворо за графіком, який вивішено на кожній зупинці. Для кого й навіщо вивішені вони, приміром, у столиці України — невідомо. Мало того, що неможливо прочитати дрібний шрифт, то кому спаде на думку очікувати за ними автобус чи тролейбус? Хай би вони ходили не кожні три-десять хвилин, як у ФРН, а два чи три рази на годину, але за графіком. Який началь-

«Це вас не повинно цікавити. Головне, що не витрачаються бюджетні гроші». Це головне, безперечно. Але, може, замість непотрібних шоу за позабюджетні гроші, якщо такі є, зробити корисніші справи. Тоді Новий рік справді запам'ятали б.

Оригінально сформульовані цілі всього цього дійства. Воно має (цитую!) «сприяти інформаційному відкриттю області через проходження за інтернаціональним брендом (а це ще що? — **Авт.**), продемонструвати населенню і політикам, що місцева влада здатна проводити яскраві тривалі акції».

У таких здібностях уже ніхто не сумнівається. На пам'яті — багатотисячний молодіжний форум. (До речі, про його результати глава наказав доповісти через дев'ять місяців). Були й вибори Олександра Валерійовича до обласної ради. Тоді таку скромну подію прибули висвітлювати відомі київські журналісти і зірки української естради. І знов-таки було шоу.

Сумніви в іншому. Чи тих здібностей чекає від глави облдержадміністрації населення області? Мав рацію все-таки один шведський канцлер, сказавши: «Хто завжди робить те, що хоче, рідко робить те, що повинен».

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

■ ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На столичному Майдані триває зведення головної новорічної ялинки країни.

■ ТЕМА

ник пояснить, чому це так важко зробити?

А також, приміром, те, чому незнайомі люди, заходячи в ліфт, не вітаються? Так само, як і сусіди, котрі хоч і незнайомі, але щодня зустрічаються, бо живуть в одному будинку? Чому забуто елементарні правила коли не етикету, то поведінки: молодші зустрічаються зі старшими, чоловіки з жінками, а загалом перший вітається той, хто більше вихований...

Але чи не найбільше диво в Україні — все-таки продавці. Неймовірно, але ці юні створіння, котрі виросли не в часи радянського тотального дефіциту, працюють так само, як і їхні радянські колеги, керуючись принципом: «Вас багато, а я одна!» Враження, ніби у їхніх генах закладена ненависть до покупця. Принаймні безробіття їх не лякає: ми ж не в Європі...

Хто там з наших політиків сказав: «Давайте спочатку зробимо Європу вдома»? І мав рацію. Але це ж скільки нам її треба робити!

Валентина ПИСАНЬКА.

9 грудня. Івано-Франківська область.
Відновлено експлуатацію Снятинської гідроелектростанції.

10 грудня. Луганська область. Шахтарі ДП «Антрацит» достроково виконали річний план — підняли на-гора 1200000 тонн високоякісного антрациту.

11 грудня. Львів. У рамках святкувань 100-річчя Національного музею імені Андрія Шептицького відкрито виставку «Відгомін століть».

12 грудня. Київський міський голова Олександр Омельченко (праворуч) вручив Почесну грамоту генеральному директору телерадіокомпанії «Київ» Віктору Пасаку до 10-річчя ТРК.

13 грудня.
Київ. Концерт талановитої творчої молоді «Ми — майбутнє України» на честь дня Андрія Перемоганого.

14 грудня. Запоріжжя. Науково-практична конференція «Запорізька перспектива», на якій було обговорено майбутнє обласного центру.

15 грудня. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин взяв участь у святкуванні Дня працівника суду у Верховному Суді України.

Влада Івано-Франківська заборонила розміщення друкованих передвиборних матеріалів у невстановлених місцях

■ ФАКТ І КОМЕНТАР

Була б справа, суд проблеми забезпечить?

Апеляційний суд Києва зняв арешт з рахунків столичної будівельної компанії «Інтербудінвест», накладений у серпні місяці цього року Голосіївським районним судом.

Непроста і напружена промовиста справа. 23 серпня ц. р. Голосіївський районний суд столиці своєю ухвалою стосовно забезпечення позову одного міноритарного акціонера майже зупинив будівництво житлового комплексу на проспекті Перемоги, чим приголомшив пайовиків, кредиторів на цьому та на багатьох інших об'єктах. Відтоді, як розпочався будівельний бум, а інвесторами здебільшого стали майбутні новосели, такі справи не проходять повз увагу громадськості. Коротко, її суть зводилася до того, що фізична особа — власник двадцятип'ятивідсоткового пакета «Інтербудінвесту» звинуватив керівників компанії та інших акціонерів у непорядності та поставив за мету отримати контроль над підприємством. Справа слухалась у Голосіївському районному суді. Генеральний директор та один із співвласників «Інтербудінвесту» Дмитро Германов розцінив поведінку акціонера, як класичну спробу захопити підприємство. Утім, з'ясувати це належить правоохоронним органам. А ось заходи із забезпечення позову, ухвалені представниками Феміди районного масштабу, наводять на думку про існування певних схем переділу будівельного ринку. У своїй заяві до Апеляційного суду керівництво компанії, зокрема, зазначило: «Заявлені Позивачем та обрані судом способи забезпечення позову не є співмірними із заявленими позивачем вимогами, унеможливають здійснення ТОВ «Будівельна інвестиційна компанія «Інтербудінвест» господарської діяльності, пов'язаної з будівництвом житла для громадян, і можуть призвести до невиконання прийнятих на себе зобов'язань». Хоча на даний момент компанія знайшла можливість витримати строки будівництва і підприємство працює.

Колегія суддів судової палати у цивільних справах Апеляційного суду м. Києва визнала, що суд першої інстанції, м'яко скажемо, вийшов за межі власних повноважень. Він заборонив арештовувати рахунки, вилучати документацію, а також обмежувати повноваження генерального директора. Дмитро Германов, як керівник та співвласник компанії, вже звернувся до Генпрокуратури та СБУ з проханням захистити компанію та інтереси інвесторів. Однак крапку в цій історії ставити рано, справа повертається знову до суду першої інстанції, до Голосіївського районного. Проте поставити її вкрай важливо. Адже мова йде про інвестиційну привабливість будівельного ринку, який розвивається чи не найдинамічніше.

Віталій ХРИСТЕНКО.

■ ВІСТІ З ХАРКІВЩИНИ

Безпритульних — до колонії

Схоже, на початку ХХІ століття харківська влада має намір повернутися до ганебного досвіду початку минулого століття зі створення колоній для безпритульних дітей. Уже заявлено, що незабаром в області з'являться центри психологічної реабілітації дітей. Але якщо А. Макаренко, здійснюючи в тутешніх краях нечуваний у педагогічній практиці досвід масового перевиховання дітей-правопорушників, зумів створити тільки дві трудові колонії, то тепер їх у Харківській області буде чотири: у Чугуєві, Ізюмі, Балакліє і Краснограді. На це обласна влада отримала вже більш як два мільйони гривень із держбюджету.

Місцева влада Чугуєва, приміром, для нового центру приміщення вже знайшла. Він буде в будинку дитячого садку. На першому поверсі — дитячий садок, на другому — реабілітаційний центр для бродяжок. Щоправда, до Нового року, як планувалося, міська влада Чугуєва відкрити центр не встигне, зізнається міський голова Галина Мінаєва, — будівельники можуть не встигнути.

У звичайному притулку працює тільки один психолог, тут їх буде кілька. І часу на реабілітацію вихованців фахівцям знадобиться більше — якщо у звичайному притулку діти проводять максимум три місяці, то тут зможуть залишитися до дев'яти. Що буде далі з безпритульними — питання риторичне.

Скло з Малинівки

Незабаром у Харківській області з'явиться новий завод з виробництва склотари. Його будівництво вже розпочалося в селі Малинівка Чугуєвського району. Інвестори стверджують, що нове підприємство буде не тільки найсучаснішим і найчистішим екологічно у країні, а й дасть можливість розв'язати проблему дефіциту склотари у східній Україні.

Будівництво почалося з урочистого закладання капсули з грамотою у підвалини першого цеху. Раніше будинок належав знаменитому танковому заводу ім. Малишева. Тепер тут випускатимуть чотириста п'ятдесят мільйонів пляшок на рік. Поява такого підприємства в Малинівці не випадкова. Тут уже розташований завод з виробництва пляшкових квасчиків і лікєро-горілчанний завод компанії «Олімп». Саме «Олімп» став інвестором нового підприємства. Тара — найдефіцитніший товар для лікєро-горілчаної промисловості. Закінчити будівництво планують уже через рік.

Микола КОСИЙ.

В Індонезії зареєстрований десятий випадок загибелі людини від вірусу пташиного грипу

Ряба провокаторка

■ СУБОТНІЙ РЕПОРТАЖ

Березнянська курка померла від пташиного грипу! — таку історію ми розповіли в обласній санепідемстанції, а потім в обласному управлінні ветеринарної медицини. Звісно, не задля власної розваги, а щоб на ділі перевірити — чи готові ці служби рятувати мешканців області та їхню птицю, якщо пташиний грип і справді дістанеться Чернігівщини.

Її звали Саша Курочкіна

Курка, котру ми обрали в жертьви пташиного грипу, з селищем Березна, що в Менському районі, не мала нічого спільного і поряд ніколи не була. Рано-вранці ми по-мандрували на чернігівський Центральний ринок. «Там їх продають, курей, біля платного туалету!» І справді, в тому «районі» ринку стояла па-

«Сашу» і — вперед. Трішки остудили її в холодильнику, щоб розповідь здавалася правдоподібною. 11-та ранку. Ми в обласній санепідемстанції, піднімаємося на четвертий поверх. Йдемо до кабінету завідувачки санітарно-гігієнічної лабораторії. Нам пошастило — вона на місці (до речі, так нам щастило і далі — всі спеціалісти були на своїх робочих місцях).

і птиця — це до них.

— А які симптоми того грипу? Адже я курку до рук брала, он вона — у пакеті...

Жінка співчуває і радить зайти на другий поверх, до вірусологічної лабораторії. На тому поверсі знаходимо відділ особливо небезпечних інфекцій. Розповідаю, хвилююся і знов ледь не плачу.

— У мене від вашої історії аж мурашки по шкірі! — і собі захвилювалася лікар. — Та ви сідайте. Не панікуйте. Одразу зателефонувала до обласного управління ветмедицини: «Хто у вас займається пташиним грипом?» «Катерина Григорівна Борисенко — лікар з досвідом, вона вам допоможе», — звернулася вона до нас з колегою, розповіла, куди їхати.

відсотків солі понад норму...

— А як мені бути? Я ж тих курей до рук брала... Які симптоми грипу?

— Звичайні. Ніхто в області не визначить точно, пташиний у вас грип чи непташиний. Щоб підстрахуватися, про всяк випадок, зробіть щеплення від грипу, це коштує 30 гривень. Ну ви нас і налякали, — сказали санлікарі на прощання. А ми поїхали на інший кінець міста — до ветмедицини.

Мабуть, усе-таки отруїли...

12.30. «Катерина Григорівна зараз спуститься до вас. Чекайте», — сказала жінка на вході в управління. Через кілька хвилин прийшла ветлікар. Утретє ми розповідали про загиблих курей вже не так яскраво — трохи втомилася, знаєте. Але нічого, Катерина Григорівна забрала «Сашу» в лабораторію ветмедицини. Сказала, що розтин зроблять колегіально (запросить ще лікарів), і вже о 15.00 буде результат. До речі, грошей з нас не взяла, навіть про них не задала — ні словом, ні натяком. Лише порадила не панікувати: «Такий раптовий падіж одразу всієї птиці схожий на отруєння. А ви, мабуть, телевізора надивилися...»

О 15-й телефоную ветлікаріві.

— Так, дослідили ваше курча. Чим ви тільки його годували? Чистенькі нутрощі — і серце, і печінка, — сказала Катерина Григорівна. — Знайшли тільки запалення слизової кишечника, через це був пронос. Курячих хвороб не було. Можливо, це отруєння. Існує 300 видів отрутохімкатів. Є такі, що всмоктовуються дуже швидко, — їх важко виявити.

— Отже, не грип? А є обладнання, щоб це точно з'ясувати?

— Нема обладнання. Досвід мені підказує, що на грип не схоже.

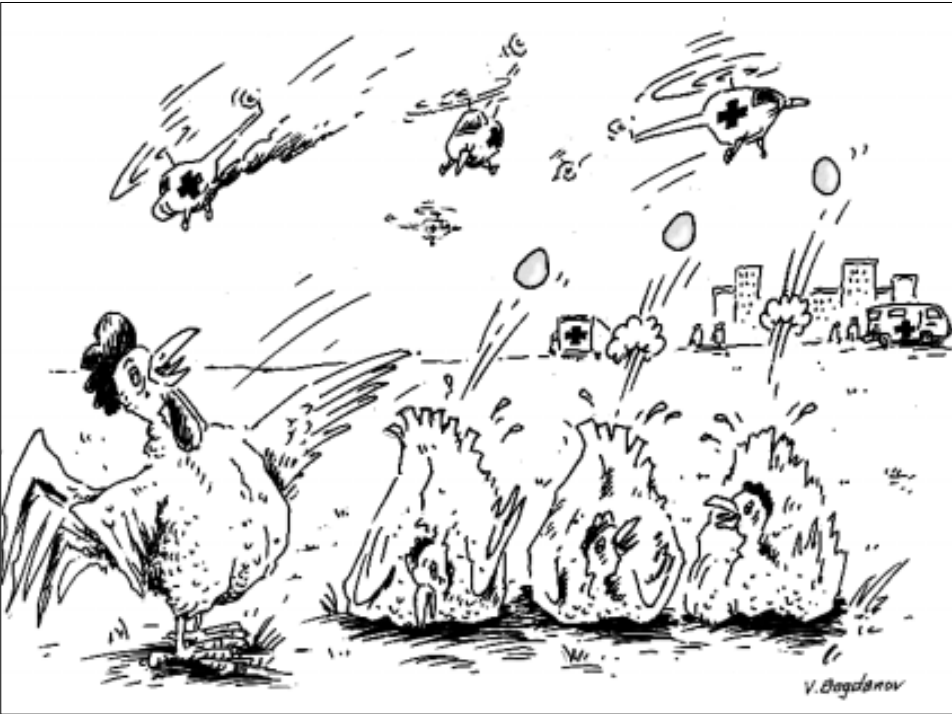
— А що робити з рештою курей?

— Раджу закопати. Постерігайте, як справи в сусідів. Коли ще в когось буде падіж курей — тоді знову звертайтеся.

...Тепер можна зізнатися — Сашу Курочкіну ми просто придушили, тихо і безболісно. Залишається сподіватися і молитися, щоб ця курка була першою і єдиною жертвою пташиного грипу на Чернігівщині.

Ольга МАКУХА.

Мал. Віктора БОГДАНОВА.

ра кліток з молодими коричневими і білими курочками. «Інкубаторські вони, — сказала реалізатор. — З Київської птахофабрики. Більші — по 30 гривень, менші — по 20, оші — по 18. Усі голодні, їсти хочуть, бачите, як стрибають, заглядають? А навіщо вам тільки одна курка?»

«На балконі будемо тримати», — відповідаємо.

В редакцію повертаємося з куркою, акуратно запакованою в картонну коробку. Зрештою, для чого кури приходять у цей світ? Щоб стати смачним бульйоном або тушкованим кулінарним шедевром. Ця птиця мала померти заради високої і благородної мети, стати на боці здоров'я сотень людей. Отож ми назвали її Саша Курочкіна. Напоїли, підгодували і швиденько позбавили життя. Вона не страждала — усе зробив колега, котрий частенько «забиває» курей на прохання власної дружини.

Ми мали намір з'ясувати дві речі:

— чи встановлять сан- або ветспеціалісти причину загибелі Саші Курочкіної?

— чи здорових курей продають у Чернігові на Центральному ринку?

«Від вашої історії аж мурашки по шкірі!»

...Одягаю простеньку хустку, колега бере сільську картату торбину, вкладаємо

— У нас таке горе сталося, така біда, — роблю скорботне обличчя і мало не плачу. — Вийшла вранці до курника, а всі 20 моїх курочок пропали. Лежать і не ворухаються.

— Мабуть, вам до міліції звернутися треба?

— Може, й так. Тільки в двір учора ніхто не заходив. А сусідські діти бачили, як до нас на подвір'я залетіли якісь птахи, качки чи гуси. І клювали їжу з моїми курками... А сьогодні всі курочки лежать, усі загинули... А раптом це пташиний грип?

— Якби люди захворіли, ми поїхали б, брали проби. А так раджу звернутися до ветеринарної служби. Тварини

— А звідки ви?

— З Березни (селище поблизу Чернігова, торгове, люди займаються птахівництвом і досить пробивні, щоб і справді вимагати аналізу в обласному центрі. Тому і тільки тому ми обрали Березну за своє місце проживання).

— Невже справді грип? — санлікарі (в кабінеті їх було двоє) докладно розпитали про всі подробиці курячої загибелі. За нашою версією, вчора кури були живі й ніби здорові, а в п'ятницю вранці...

— Може, отруїв їх хто, по-сусідськи? Он у знайомі якось пропали одразу 15 вгоданих гусей. З'ясувалося, сусідка зі зла сипонула їм солі в питну воду. Аналіз виявив у печінці гусей 60

Коментар

«Гарантії, що хвороби у нас не буде, не дасть ніхто»

Виконувач обов'язків начальника управління ветеринарної медицини Микола Іваненко не може гарантувати, що курячого грипу на Чернігівщині не буде:

— Такої гарантії не дасть ніхто, — каже Микола Іваненко. — У цьому я солідарний з донецькими та дніпропетровськими колегами — начальниками управлінь ветмедицини. Про це саме говорив екс-голова Держдепартаменту ветмедицини Петро Вербицький.

Але вживаємо всіх заходів, щоб не допустити пташиний грип в область. Птахофабрики у Прилуках, Городні, Носівці, Хмільниці тощо працю-

ють у закритому режимі. Вакцинацію птахів саме від цієї хвороби ми не проводимо (від інших курячих хвороб — так). Рекомендували зробити щеплення від звичайного грипу птахівникам.

На держкординах встановлено дезбар'єри, через які проходить техніка, що в'їжджає в Україну.

Ветеринари поповнили запаси дезінфікуючих засобів. І про всяк випадок прикупили захисні костюми. Протичумні. По 5—10 штук на район.

На пташиний грип перевіряють кров не тільки курей, а й горобців, перелітних качок та гусей. У нас є можливості встановити, справді це грип чи ні.

Геннадій ГНІП.

Вивантаження розпочали без Президента

■ АКТУАЛЬНО

П'ятого грудня Президента України дуже чекали на Чорнобильській АЕС. До його приїзду було приурочено важливу для станції подію — початок вивантаження ядерного палива з третього енергоблока. З цієї нагоди туди прибули керівники Держкомітету ядерного регулювання, МНС України, представники кількох зарубіжних організацій, наукових закладів, виробничих підприємств. На жаль, Президент запізнився на три дні.

Панорама ЧАЕС. На передньому плані — майданчик об'єкта СВЯП-2.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

«Арка» — це саме той подарунок від Європи, який Україні не потрібен

— Необхідність будівництва нової захисної споруди («Укриття-2») над уже зведеною виникла ще в 1990 році. Тоді вважали, що завдяки оперативному будівництву вдасться гарантувати безпечну подальшу експлуатацію ЧАЕС навіть у разі раптового руйнування «саркофага-1».

Ще на зорі незалежності України було оголошено міжнародний конкурс на кращий проект накриття вже існуючого «саркофага». (До слова, в 1989—1990 роках я керував розділом «Укриття-2» в одному з ленінградських НДІ. Ми там оцінювали вплив майбутньої будови на навколишнє середовище).

Десь у 1993-му конкурс було завершено. Він зібрав майже 200 проектів, які оцінювала експертна група у складі 20 вчених, до якої входив і я. На наш погляд, два десятки проектів мали подальшу перспективу. Переможця визначено не було, хоча за перше місце було обіцяно солідну як на той час премію — 10 тис. доларів США.

Друге місце посів проект під умовною назвою «Альянс». Це була та сама арка над «саркофагом», але — капітально встановлена. Вадою «Альянсу» визнали його вартість, яка наближалася до цифри 10 млрд. доларів США.

Іншим проектом, що заслуговував на увагу, здавався «Моноліт». Це дітище російських спеціалістів мало діяти за простим принципом: існуючий «саркофаг» заливається бетоном і стоїть, аж поки спадє радіоактивність.

Третій проект також передбачав арку, яка мала «наїхати» на «саркофаг» і накрити його.

— Схоже, він і став прототипом того, який пропонують спорудити сьогодні?

— Так. Щоб не плутатися в термінах, його й називають «Аркою».

— Емлене Володимировичу, а особисто вам який проєкт більше імпонував?

— Я голосував за «Моноліт». Уже хоча б тому, що він

вимагав якихось 60 млн. доларів США. На жаль, цей проєкт забракували.

— Чому?

— Бо на той час не було відповіді на важливе запитання: виникне ланцюгова реакція під четвертим блоком чи ні? У першому випадку це могло б призвести до дуже великих неприємностей.

— А зараз?

— Зараз ланцюгова реакція неможлива. Якби четвертий блок було забетоновано, чи не означало б це, що ми власними руками створили атомну бомбу? Були й інші підстави для відхилення проєкту: ще працював третій блок, який стоїть упритул до діючого третього. Практично це одне приміщення. Більше того: відома всьому світу труба (а це — мало не 200-метрова «сигара») трималася на чесному слові й могла обвалитися щомиті.

— Емлене Володимировичу, а ви знайомі з міжнародним проєктом «Арка»?

— Звичайно. І що мені в ньому незрозуміло, так це те, яким чином він «перформатує» ЧАЕС на екологічно безпечну систему. (Ще ж бо найголовніше!) Там дуже багато написано про те, як зміцнити існуючий «саркофаг» (ту само трубу, окремі балки і т. ін.), щоб потім накрити все аркою заввишки 105 метрів.

За технологічними можливостями «Арка» програє українському проєктові «Док-кессон»; за ціною та експлуатаційними витратами — російському проєктові «Моноліт», за дозовими витратами під час будівництва — французькому проєктові «Райдуга».

— І у що ж нам виллється ця «Арка» після здачі в експлуатацію?

— У 50 млн. доларів США щороку. За 100 років — не менше 5 млрд. (Для порівняння: нинішній «саркофаг» обходиться Держбюджету в 30 млн. гривень

Того дня на ЧАЕС відбулася нарада з питань комплексного розв'язання питань тривалого зберігання негерметичного і пошкодженого ядерного палива після зняття станції з експлуатації. Зваживши всі обставини, вирішили створити робочу

групу з координації всього комплексу цих робіт, скласти план першочергових заходів щодо поводження з відпрацьованим ядерним паливом, якого тут чимало. Учасники наради були свідками початку звільнення реакторної установки від ядернонебезпечних залишків. Без Президента, який того дня помчав до Криму рятувати птицю від грипу...

Віктор Андрійович дотримав слова приїхати на ЧАЕС того тижня. І восьмого грудня побував на станції, відвідав Чорнобильську зону. Висловив свої міркування і позицію щодо низки проблем, які потребують негайного розв'язання, його, президентського втручання. І, зокрема, щодо будівництва нової надзвичайно складної й дорогої споруди — захисної оболонки над нинішнім «саркофагом». Або безпечного конфаймента, як по-своєму, по-зарубіжному назвали цю споруду іноземні фахівці.

Як впливає з повідомлення прес-служби Президента України, він

щороку). Й де гарантія, що на «Арку» не звалиться літак чи її не підірве терорист? Від таких пригод, як то кажуть, вона не застрахована.

Більше того, західні фірми вже забезпечили себе замовником під назвою «Україна» на найближчі 100 років. Для них це вигідно, для нас — ні. Нам такий подарунок від світової спільноти не потрібен, для України це надто дороге задоволення. Нам дешевше залити існуючий «саркофаг» пінобетоном.

— Оце так «Арка» на нашу голову...

— Але питання з нею вже вирішено, попри наші негативні відгуки, які ми направляли всім українським прем'єр-міністрам. Собака гавкає, а караван іде.

— Чому ви не звернулися в міжнародні організації? Хоча б до МАГАТЕ?

— А який сенс? Ми що, самі не можемо у всьому розібратися?

— Виходить, що не можемо. Виходить, уряд дивиться на «Арку» крізь пальці.

— Причина проста: уряд не є розпорядником колосальних коштів, які крутяться навколо «Арки». Це гроші міжнародної спільноти. Інша річ, що для всіх було б краще, якби хоч якась частина цих коштів пішла на потреби вітчизняної науки. Ми б пробурили біля ЧАЕС кілька свердловин, вивчили б ґрунт під четвертим реактором. Куди, скажімо, дівати відпрацьоване паливо? Це реальність: для зарубіжних учених, залучених до проблеми «Укриття-2», українські вчені грають роль «підношників снарядів». Цифри якісь дають, дані. Та й по всьому.

— Емлене Володимировичу, ви вже знаєте, що Кофі Аннан офіційно оголосив про скликання Генасамблеї ООН із нагоди 20-річчя катастрофи на ЧАЕС. Уявіть собі ситуацію: вас запросили на трибуну ООН і дали кілька хвилин. Що б Ви сказали світові громадськості?

— Я запропонував би набагато раціональніші варіанти ліквідації четвертого бло-

ка. Убезпечити «саркофаг» можна шляхом заливки його пінобетоном. Залити всі приміщення, можливо, навіть ті, де є паливо, яке практично вже ніякого тепла не виділяє. Але однаково масу цю слід вийняти, для чого створити геологічний могильник.

Увесь цей процес належить ретельно обрахувати. Що дешевше: опустити під землю весь «кубик саркофага» чи без залишків урану?

— В цьому і є суть альтернативного «Арки» проєкту, одним із співавторів якого ви є?

— Розроблений він у «Кривбаспроекті» й уже от-

«схвально поставився до активізації переговорного процесу з країнами—учасниками Асамблеї донорів Чорнобильського фонду «Укриття». І «дав доручення забезпечити найвищий рівень представництва України на засіданні країн—учасниць Асамблеї в Лондоні, запланованому на лютий наступного року».

Звичайно, кошти, а тим паче обіцяні світовим співтовариством, вкрай потрібні для подальшої роботи з перетворення нинішнього об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. А про доречність і доцільність будівництва небаченої у світі споруди Віктор Андрійович не обмовився й словом? Не зрозуміло, чи то мови під час відвідування про це зовсім не було, чи думка Президента України не стала відомою ні його прес-службі, ні інформаційно-представницькому відділу станції. І не була повідомлена вузькому колу журналістів, котрих запросили на відвідини Президентом станції.

Я був на кількох гро-

мадських і наукових — на найвищому рівні (в Академії наук України) обговореннях проєкту будівництва тієї захисної споруди. Нещодавно — 14 листопада і 1 грудня на ЧАЕС — і достеменно знаю: не всі спеціалісти станції схвалюють ідею будівництва конфаймента. І від самого народження того задуму його не підтримують багато наших провідних науковців.

Пропонуємо вашій увазі міркування директора Інституту геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України та Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, академіка НАНУ Емлена СОБОТОВИЧА (на знімку).

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Нам же основна сума (близько 3 млрд. доларів) потрібна на основну операцію, що займе 2—3 роки часу: опустити забетонований «саркофаг» колодязем діаметром 170 м на глибину 1000 метрів. Дала б Європа ці гроші нам — ми провели б усі підготовчі роботи, опустили б «саркофаг» під землю й забули про нього назавжди, разом із міфом про «робочі місця» для експлуататорів «Арки». Нам такі «робочі місця» не потрібні.

Розмовляв Іван ІВАНІЦЬКИЙ.

Нещодавно у Міжнародному виставковому центрі (Київ) про конфаймент розповідав керівник проєкту Філіпп Конвер.

Ядерний могильник для своїх

На території Чорнобильської зони не буде захоране відпрацьоване ядерне паливо з інших країн. Водночас Україні потрібно розв'язати питання з відкриттям нового сховища для власних ядерних відходів. Про це заявив Президент країни Віктор Ющенко. «Давайте відверто скажемо, що чорнобильські проєкти сьогодні стоять. Настав час дій, коли ми говоримо про те,

що Україна повинна активно поводитися з кожної проблеми чорнобильської аварії», — сказав Президент.

За його словами, сьогодні потрібно терміново приймати «політичне рішення» з будівництва сховища для відпрацьованого ядерного палива. «Герміново — це означає, що в 2010 році Україна повинна гарантовано мати сховище», — додав В. Ющенко.

■ ОГОЛОШЕННЯ

На вимогу акціонерів, що володіють більш як 10% голосів та на підставі Закону України про «Господарські товариства», Статуту та постанови правління від 15.12.2005 року (протокол №84) - порядок денний зборів засновників (акціонерів) ЗАТ «Перлина» призначені на 17.01.2006 р. доповнити слідуючим питаннями:

- Про розгляд та задоволення заяви голови Правління - президента, членів Правління та членів Спостережної ради, Ревізійної комісії про їх відкликання Загальними зборами з зайнятих ними посад.
- Про обрання особи на посаду голови Правління - президента товариства.
- Про внесення та затвердження змін до Статуту в редакції від 27.02.98 р. викладення його у новій редакції.
- Про обрання голови та членів Спостережної ради, Ревізійної комісії, а також членів Правління.
- Про скасування дії внутрішніх нормативних документів товариства, що затверджені 06.02.1998 р. Загальними зборами акціонерів (протокол №24).
- Про прийняття та затвердження рішення про передачу ведення реєстру власників іменних цінних паперів.

Збори відбудуться за адресою: м. Київ, пров. Музейний, 10 (2 поверх).

Правління ЗАТ «Перлина».

ВАТ "АК Вінницяобленерго"
оголошує тендер на закупівлю товару

1. Замовник торгів - ВАТ"АК Вінницяобленерго" , код ЄДРПОУ 00130694

1.1. Поштова адреса - 21100 , м. Вінниця, вул.1Травня , 2

1.2. Відповідальний за проведення торгів: СО "МТЗ та АТ" , відділ маркетингу та матеріально-технічного забезпечення телефон (0432) 38-48-40 факс (0432) 35-92-62

2. Інформація про товар, що закуповується:
Вакуумні вимикачі 10кВ 630А
Вакуумні вимикачі 10кВ лінійні 20кА,630А
Вакуумні вимикачі 10кВ ввідні , секційні 20кА , 1600А
Вакуумні вимикачі 35кВ типу ВР-35 НТ 20кА , 1000А
Вимикачі елегазові ЛТВ-72,5-145-D1/В , 40кА , 3150А , 72,5-170кВ
Ремонтні комплекти для переобладнання однофазних індукційних лічильників в електронні класа точності 2,0

3. Процедура здійснення закупівлі - відкриті торги

4. Місце та спосіб отримання тендерної документації : 21001 м.Вінниця , вул. Фрунзе, 1, СО "МТЗ та АТ", відділ маркетингу та матеріально-технічного забезпечення з поміткою: На тендер , розкрити 28.12.05р. о 10-00. Поштою , або нарочним.

5. Місце та кінцевий термін подання тендерних пропозицій : СО"МТЗ та АТ" ВАТ "АК Вінницяобленерго" , відділ маркетингу та матеріально-технічного забезпечення 17-00 27.12.05р.

6. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій : Актівий зал ВАТ "АК Вінницяобленерго" 10-00 28.12.05р. , V поверх.

7. Додаткова інформація: Дата проведення тендеру 28грудня 2005 року. Кінцевий термін подання тендерних пропозицій 17-00 27.12.05р. Детальна інформація про процедуру і предмет закупівлі відображена у тендерній документації.

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) порушив справи про банкрутство:

СВК «Миколаївський», код ЄДРПОУ 03742015, 51254, Дніпропетровська область, Новомосковський район, с. Миколаївка, вул. радянська, 9, розрахункових рахунків не має, справа №Б24/188/05.

Розпорядник майна - Тишкевич В. В., ліцензія АБ №116123, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Овразна, 54.

Товариство з обмеженою відповідальністю науково-виробниче підприємство «Промтехніка», код ЄДРПОУ 32400978, 51906, м. Дніпродзержинськ, Баглійський район, вул. Дунайська, буд. 43, кв. 51, р/р 26004051800414, 26059051800414, МФО 305965 у Дніпродзержинській філії КБ «Приватбанк», справа №Б26/142/05.

Розпорядник майна - Гуляев В. П., ліцензія АА №249945, 51935, м. Дніпродзержинськ, а/с 1032.

Приватне підприємство «Армет», код ЄДРПОУ 32502254, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Червонопартизанська, 1, розрахункових рахунків не має, справа №Б24/246/05.

Розпорядник майна - Шевцов Є. В., ліцензія АА №250313, 49069, м. Дніпропетровськ, а/с 3925, тел.: (056) 744-19-31.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ДП «Слов'янський комбінат комунального господарства» ТОВ «Донецьке обласне виробниче об'єднання сільського комунального господарства «Облсількомунгосп», повідомляють про проведення конкурсу. На конкурс виставляється база-будинок (склад) (площа 148,7 м²) та огорожа ДП «Слов'янський комбінат комунального господарства» ТОВ «Донецьке обласне виробниче об'єднання сільського комунального господарства «Облсількомунгосп», що розташовані за адресою: Донецька обл., Слов'янський р-н, с. Мирне, вул. Ювілейна, 33г, початкова ціна продажу - 8517,86грн. у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 425,89грн. З фіксованими умовами та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОК-ПО 26252727. Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 30 календарних днів із дня публікації у газеті до 16.00 год. 15 січня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 16 січня 2006р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу за ліквідатором ДП «Слов'янський комбінат комунального господарства» ТОВ «Донецьке обласне виробниче об'єднання сільського комунального господарства «Облсількомунгосп». Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-86 та на сайті: bankruptcy.region.dn.ua.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Відповідно до п. 2 ст. 2 Закону України «Про обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» Вищий адміністративний суд України повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання суддями безстроково:

1. **Ониськіва Михайла Миколайовича** - суддею Вишого адміністративного суду України.
2. **Кравченко Ольгу Олександрівну** - суддею Вишого адміністративного суду України.
3. **Межевича Михайла Володимировича** - суддею Київського апеляційного адміністративного суду.

КВІТИ ЗАПІЗНІЛІ

■ ПРИМХИ ДОЛІ

...Несподівано для себе 53-річна Ганна Петрівна закохалася. Вона соромилася цього почуття, вважаючи себе злочинницею, що зрадила пам'ять недавно померлого чоловіка. Тим наче що її обранець був набагато молодший. Але все-таки кохання перемогло, і Ганна Петрівна віддалася йому цілком.

Через деякий час вони одружилися. Дорослі діти такий крок старіючої матері не схвалили і в знак протесту відмовилися підтримувати з нею колишні родинні зв'язки. Боляче від цього було тільки спочатку, коли Ганна Петрівна ще намагалася ділити себе між сином, дочкою і коханням до нового чоловіка. Потім вирішила: у дітей — своє життя, а в неї — своє. І своє право на щастя.

А щастя і справді було. Воно захопило настільки, що Ганна Петрівна раптом стала писати вірші, намагаючись зрозуміти складну природу людини. В неї раптом прокинувся філософ і це знов-таки було несподіваним, оскільки грамотою й ерудицією Ганна Петрівна ніколи не відзначалася. Інститутів, як мовиться, не закінчувала, читала дуже мало. Але, мабуть, від природи мала хист до віршування, вміла мислити образами, і кохання розбудило талант, що досі дремав. Та вони обоє змінилися з тих пір, як стали родиною. Жили так, немов їм було лише по ві-

сімнадцять. Адже тільки в ранній юності можна побачити райдужні фарби світу і тільки в цьому віці здатен на палкість почуттів і безрозсудну самовіддачу. Ганна Петрівна писала вірші, а Микола Іванович, музикант за освітою, на тексти дружини складав музику. До речі сказати, творчістю теж раніше ніколи не займався. Не вмів, не тягло, не пробував. А тут — прорвало. Мабуть, і його талант був розбуджений коханням. Подружжя стало вести щоденник своїх почуттів, записуючи все, що з ними відбувалося і що нового вони відкривали в собі.

Ім було добре вдвох, і ніхто не потрібен був їхньому запізнілому щастю. Але третій з'явився. Він дав про себе знати через три місяці і цим самим завдав Ганні Петрівні великого потрясіння. Вона зрозуміла, що чекає на дитину і не знала, як на це реагувати. Радіти? Засмучуватися? На жаль, доводилося тільки шко-

дувати, що вони зустрілися з Миколою Івановичем так пізно...

Дитина кохання, незважаючи на складності під час пологів, усе-таки з'явилася. Народився хлопчик, якого назвали Климом. Родичі, знайомі, сусіди народження дитини не сприйняли, на різні лади засуджуючи пенсіонерку. Вважали, що вона, мабуть, упала в старечий маразм. Але усе це були дріб'язки, на які подружжя не звертало уваги. Головне в їхньому житті бу-

ло інше — маленька людина. Щоправда, син народився слабеньким, худим, погано їв і часто хворів. Зате ріс дуже тямущим, розумним, і батьки в ньому душі не чули.

Але одного разу щастя закінчилося. Миколи Івановича не стало буквально за кілька хвилин. Серце. Воно зупинилося раптово, коли Микола Іванович сідав у тролейбус, поспішаючи вранці на роботу. Одержавши сумну звістку, Ганна Петрівна пережила мить, коли її серце також було готове перестати стукати. І тільки маленький Клим залишив її на цьому світі. Як жити тепер, як виховати сина на одну невелику пенсію? Розраховувати на допомогу дорослих дітей не випадає, піти на роботу не дозволяє здоров'я. Та і дитину одну дома не залишиш. Водночас їй потрібні одяг, їжа, книги, іграшки. Заради любові до цього плоду кохання...

Ганна Петрівна підрахувала: коли хлопчику виповниться 18 років, їй уже буде за сімдесят. «Вовувати» прийдеться довго. Аби серце витримало.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У Криму більшає молодят і немовлят

Цього року шлюбів на півострові зареєстровано на три сотні більше, ніж торік — 10 тисяч. Найохочіше кримчани одружуються в Джанкої, Сімферополі та Саках. Наречені стають дедалі молодші: нинішнього року заміж вийшло 300 неповнолітніх кримчанок. Найчастіше урочисто оформляють свої стосунки молодята у віці 20—25 років. Після 30 років кількість весіль різко скорочується. Найменше одружень реєструють між людьми передпенсійного віку. Натомість кількість шлюбів зростає знову після того, як їм виповниться 60.

У 10 тисяч гривень, зазвичай, обходиться скромне весілля, а середнього рівня — у п'ять разів дорожче. За традицію пишних і багатих урочистостей на честь молодят найміцніше тримаються із усіх народів півострова вірмени та кримські татари. Дедалі більше молодих зважають на традиції своїх предків. Мусульмани не одружуються і не виходять заміж під час священного місяця Рамадан, а православні — у період Великого посту. Традиційно найбільше весіль навесні й восени, найменше — взимку. Усі прагнуть обминати травень, мовляв, «щоб усе життя не маятися».

Та нинішнього року цей забобон проігнорували майже 300 пар. Більш як сотня кримчанок щороку виходять заміж за іноземців із дальнього зарубіжжя і понад триста — із ближнього. Майже такі самі цифри у чоловіків.

Дедалі охочіше нині вінчаються в церквах. Це в Криму коштує сто гривень, і ще стільки само для тих, хто побажає здійснити це таїнство у супроводі

солоспівів і хору. За честь романтично повінчатися в Херсонесі в храмі святого Володимира офіційна такса 150 гривень, у Форосській церкві на скелі біля моря — 300. Останнім часом помітно більшає весіль гостей Криму, котрі приїждять із різних регіонів України з метою особливо романтично здійснити тут таїнство шлюбу, побратися обов'язково у небуденній атмосфері. Адже за оновленим сімейним законодавством закохані, котрі вирішили узаконити свої відношення, можуть зареєструвати шлюб у будь-якому державному відділі реєстрації — незалежно від прописки.

Частішають недорогі та оригінальні весілля закоханих... біля алянки на лісовій галявині, на мотоциклах, у трамваях і тролейбусах, на пляжах, дорожчі — на паропланах чи на дні моря в гідрокостюмах з фатою й пляшкою шампанського, і найдорожчі: на орендованих яхтах і катерах, у каретах з кінним почтом і палацах Південнобережжя. Скромні шлюби укладають в інтернатах для літніх людей, у лікарнях, навіть у колоніях.

Приємно, що в результаті чар Гіменя на півострові з року в рік дедалі помітніше збільшується народжуваність, останнім часом у середньому майже на півтисячі немовлят. Якщо так піде й далі, вже незабаром знадобляться нові дошкільні заклади, де юні кримчани зможуть отримувати хороше виховання й освіту.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.
Фот. Юрія ВЕНГЕРЕША (з архіву «Голосу України»).

10

Ім було добре вдвох, і ніхто не потрібен був їхньому запізнілому щастю

«Мрія» для сільської глибинки

Кредитні спілки в Україні поступово і впевнено займають своє місце серед суб'єктів фінансового ринку. Нині в державі їх уже понад 700, і вони об'єднують більш як 800 тисяч членів. Одна з них — кредитна спілка «Мрія», заснована сім років тому в Ужгороді. Нині вона — серед найпопулярніших на Закарпатті. До неї входить понад десять тисяч дійсних членів. Тільки за десять місяців цього року активи «Мрії» зросли від 5 мільйонів 500 тисяч гривень до більш як 12 мільйонів. Про складові популярності — розмова з головою спілки Віталієм БЄВЗЮКОМ.

— Чи не найскладнішою проблемою нашого становлення було подолання недовіри людей до різних фінансових структур, — каже Віталій Євгенович. — Досягнуто цього за рахунок відкритої для всіх і, як нині стало модно говорити, прозорості фінансової діяльності. З огляду на це ми заснували навіть власне друковане видання — газету «Кредитний вісник».

До нашої кредитної спілки входять громадяни, котрі не вигідні комерційним банкам. Не таємниця, що останні орієнтуються на максимальну рентабельність і високі прибутки. Оскільки за юридичним статусом кредитна спілка — неприбуткова фінансова структура, то наша мета — не прибутковість, а доходи шляхом розширення спектра послуг, і насамперед — у сільській місцевості. Саме завдяки цьому, а ще гнучкості й мобільності у кредитуванні малого бізнесу, фермерства, у споживчому кредитуванні й забезпеченні фінансовими послугами сільського населення, ми зайняли свою нішу в конкуренції з банками.

— Але ж без доходів існування, а тим паче розвиток будь-якої структури неможливі.

— Неприбуткова діяльність не означає, що вона збиткова. Наші функції — надання послуг за собівартістю, а також надання послуг власникам — клієнтам та здійснення ними управління і контролю. Варто нагадати, що до прийняття Закону «Про кредитні спілки» вони мали статус громадської організації, тобто своєї кази взаємодопомоги. Згаданий закон надав кредитним спілкам іншого юридичного статусу, визначивши їх як «неприбуткові організації, засновані фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки». Водночас кредитна спілка для своїх членів є і фінансовою установою, і громадською організацією. І це визначає її неприбуткову соціально-економічну природу.

У своїй діяльності прагнемо бути ближче до людей, котрі потребують на-

шої підтримки і допомоги. Нині маємо 21 відділення у райцентрах і містах та 7 представництв у віддалених селах, зокрема й у таких, як високогірна Волосянка Великоберезнянського та Ясіня Рахівського районів. Останнім часом «Мрія» розширила свій вплив і на інші регіони — Львівщину, Волинь, Київщину, Хмельниччину, Дніпропетровщину. Маю на увазі не обласні центри. Стратегічний напрям — сільська глибинка. Тож якщо держава сьогодні лише декларує допомогу селу, ми це робимо практично.

— І на яких засадах?

— Добре відомо, що без коштів хату не відремонтуєш, пральну машину не купиш, а без техніки поле не обробиш. Для тих, хто хоче придбати її, спілка здешевлює кредити на п'ятдесят відсотків. Якщо трактор коштує, приміром, двадцять три тисячі гривень, оформляємо кредит на 26 тисяч терміном на п'ять років. Цей відсоток для сільгоспвиробника становить три тисячі гривень і протягом п'яти років не є обтяжливим для фермера. Підтвердження цього — техніка, що придбана через «Мрію», уже працює на полях шести районів Закарпаття. Ми до мінімуму спростили систему оформлення кредитів, і сільгоспвиробникові не треба проходити конкурсну комісію на їх отримання, як цього вимагають банки. Йому достатньо надати документи про те, що кредит він бере на виробництво сільськогосподарської продукції.

Спілка, окрім підтримки фермерських та особистих селянських госпо-

дарств, надає кредити підприємницькі та споживчі, а також на ремонт та реконструкцію житла тощо. Загалом із початку року люди отримали майже 18 мільйонів гривень кредитів. Для тих, хто звертається до нас по них по кілька разів, надаємо знижки. Те саме стосується пенсіонерів. Чимало з них висловлюють бажання отримувати пенсії саме через спілку. Це дало б змогу спрощувати погашення кредиту, і ми готові надавати такі послуги. Проте Пенсійний фонд гальмує розв'язання цього питання, хоча це було б для людей похилого віку не тільки зручно і вигідно, а й не позбавляло б їх одного із конституційних прав — права вибору. А чому б не узаконити кредитним спілкам право надання їхнім членам інших послуг — приймання плати за землю, телефон,

З початку року люди отримали майже 18 мільйонів гривень кредитів.

радіоточку, електроенергію, оформлення грошових переказів тощо? Як дістатися засніженої зими до райцентру мешканцеві тієї ж Волосянки, де навіть влітку дороги та сполучення — проблема, щоб внести плату за використану електроенергію? А зробити це можна було б удома, у представництві кредитної спілки.

— Віталію Євгеновичу, «Мрія» однією з перших відгукнулася на прохання обласної влади допомогти медичним закладам, школам, дитсадкам.

— Добродійність — пріоритетний напрям діяльності кредитної спілки. Ми підтримали матеріально початкову школу в селі Андріївці Ужгородського району, Міжгірську загальноосвітню школу, дитсадок в Іршаві, мешканців будинку-інтернату в селі Тур'їх Реметах Перечинського району, вихованців медико-соціального реабілітаційного центру «Дорога життя» в Ужгороді, а на початку цього навчального року заснували п'ять іменних стипендій для студентів Ужгородського національного університету із мало-забезпечених сімей гірських районів.

— Отже, нині вже немає потреби доводити необхідність кредитних спілок?

— Безперечно. Хоча б тому, що за останні два роки ми створили 70 нових робочих місць, і тепер у «Мрії» працюють сто чоловік. До Пенсійного фонду до кінця року буде переказано 300 тисяч гривень. І ще таке. Українські кредитні спілки вступили до міжнародного об'єднання кредитних спілок Канади, Польщі, Німеччини. Підписано меморандум про порозуміння. Мета — підтримання процесу консолідації та якісного перетворення руху кредитних спілок, сприяння розвитку єдиної національної моделі системи кредитних спілок України. Однак треба йти далі. Маю на увазі створення банку, який обслуговував би кредитні спілки, сприяв розширенню спектра їх послуг

Іван ГУДЗОВАТИЙ.
Ужгород.

■ У НОМЕР

Два кілометри з гвинтівкою та гранатою

Житомирщина. Обласні змагання юнаків призовного віку з воєнізованого кросу відбулися у Поліському Коростенського району. Крос включав біг на два кілометри, стрільбу та метання гранати. Майбутні воїни не випадково зібралися саме в цьому селі. 110 років тому тут народився видатний воєначальник Пилип Жмаченко. Війну він зустрів на посаді командира корпусу 40-ї армії, а в 1943 році уже командував цією армією. Генерал-полковник був удостоєний звання Героя Радянського Союзу, нагороджений орденом Суворова, Кутузова, Богдана Хмельницького. Змагання, присвячені пам'яті видатного земляка, проводяться вже вдсяте. Кубок Пилипа Жмаченка цього разу виборота команда Романівського району.

Олексій КАВУН.

Перемагай якістю

Хмельницький. Саме такий девіз став визначальним у роботі підприємств, що взяли участь в регіональному етапі конкурсу «100 кращиків» товарів. Затим на обласній виставці у торгово-промисловій палаті представили споживачам найкращі вироби. Півсотні з них отримали дипломи і нагороди, а головне — визнання споживачів. Серед лідерів продажу — продукція ЗАТ «Славутський будфарфор», Красилівського машинобудівного заводу.

Ірина КОЗАК.

Про сніг, зайвих дітей та рогатки

Біда, кажуть, не одна, а з дітками ходить. Перша біда така, що випав сніг. І тепер слизькою дорогою в Наталі Зару не вистачає сил винести на собі свого сина на гору — до людей та транспорту — із затиснутого під скелею власного подвір'я на Біланівській набережній Кам'янця-Подільського. Це треба робити щодня, щоб син потрапив на заняття до центру ранньої реабілітації в дитсадку № 8, де він вчився за масовою програмою і був єдиним відмінником, що дуже тішило матір. Працює тепер з ним сама. Учителька хвалить Наталю: от ви молодці, не відстаєте. Але матір обіймає жак: що буде, коли прийде час освоювати матеріал п'ятого та шостого класів? Що, як вона не справиться?

А друга біда — сира оселя, яка дісталася в спадок чоловіку від його родини. У ній у синопка болять суглоби, прогресує артрит. А він і так переніс уже шість операцій.

А третє нещастя — ні вона сама, ні чоловік не мають роботи. Наталя не працює, бо не може лишити дитину без догляду, а чоловік ніяк не знайде роботи. Живуть на 286 гривень на місяць. А яке життя за такі гроші — самі злидні та мука.

Свій будинок родина Зару поміняла б на бодай маленьку квартиру, таку, яка в інших державах називається соціальним житлом, спеціально пристосованим до потреб неповносправних людей. Та про таке у нас можна хіба помріяти. Бачила я таке в Німеччині під час поїздки в європейські соціальні організації. Деякі із них самі утримують та облаштовують такі комплекси, отримавши солідну субвенцію від держави. А ми хочемо в Європу, та тільки не згадуємо, коли з'явиться у нашої держави хоч натяк на рівні можливості людей бодай у задоволенні елементарних потреб.

Наталя Пшедромірска і мрія-ти собі не дозволяє. У неї бажання одне: хоча б не викинули на вулицю з тих двох кімнат, що їх своїми руками привели до пуття. Підстава виселити цю родину є законна: кімнати розташовані в

студентському гуртожитку, де не дозволено проживати стороннім. Із жахом чекає жінка рішення суду, про що чує щодня по кілька разів. У неї дві доньки, старша — інвалід, страждає на дитячий церебральний параліч та ще й розумово відстала. Де шукати захисту?! Часом їй зауважують: ви ж дитину в інтернат здали, а самі спекулюєте на її статусі, домагаєтесь квартири. Справді, донька деякий час перебувала в Тернополі, в спеціалізованій школі, тепер — у Коломиї. «Якби була така в рідному місті — але б то батьки віддали дитину далеко від дому?» — гірко зітхає Наталя. Вона чекає канікул, коли можна буде привезти її, готує доні подарунки. Що, хвалитися таким?! І кому?!

Пшедромірска колись продавала свій старий «Мерседес», на який збирали разом з родичами, щоб вивозити дитину на природу, і витратили гроші на лікування доньки, а ще — на капітальний ремонт та облаштування двох кімнат, щоб дитині було затишно. У гуртожитку будівельного технікуму вони прописані й мешкають ось уже сім років. Хто тепер поверне їм ці витрати? Директор технікуму каже, що господар тут — корпорація, усі розпорядження стосовно відселення «беруть початок» у Києві. Усе повинно бути чорно б самоопунним, якщо не приносити прибуток. Висновки,

як то кажуть, логічні. Тут нічим не заперечити. Але ж корпорація не в космосі, а в суспільстві. Колиш міська громада віддала одну з найкращих ділянок у центрі міста під будівництво помешкання для студентів цього технікуму.

Коли разом із колегою ми відвідали гуртожиток, то дізналися, що «процес уже пішов». На місці спорожених кімнат щось об'єднали. Мешканці чули, нібито має бути комп'ютерний центр. Та скільки їх треба містити? Он, майже на кожному кроці. Сьогодні цей бізнес несе ще так багато негативу, затягуючи неповнолітніх та бездоглядних дітей в «павутину» далеко не безневинних ігор, творячи нові сімейні трагедії. Перед очима стоїть змучена бабуса: «Не знаєш, дитинко, де тут «Імперія-2»? Ого, думаю, це вже й старі звихнулися на комп'ютерних забавах. «Онук мій пропав там, уже й дома не ночує, а батьки — за кордоном...» На шастя, віднедавна в місті заборонили нічні «сеанси» для неповнолітніх.

Якби Пшедромірським запропонували інше житло, яке можна було б приватизувати, погодилися б. Навіть, якщо довелося добряче попрацювати, щоб відновити за-

ризикуючи життям. Олег любить майструвати, сам виготовив для дітей двох'ярусні ліжка. Не боїться жодної роботи і готовий цеглина по цеглині будувати власний дім. Але нині він без роботи, а дружина впросилася на посаду двірника в ЖЕК. На соціальну допомогу не набуває багато. Іхати за кордон на заробітки — звалити непомірний тягар на Оксану. От і прибирають усією родиною «Оксанину територію». Чули про сприяння держави прийомним сім'ям, а також дитячим будинкам сімейного типу, тільки під жодну категорію вони не підпадають. «У вас своїх дітей заба-

гато», — кажуть Турикам. Та це ж добре, що багато! Хіба країні за демографічної кризи діти не потрібні?! От тільки Оксані досі не присвоїли статусу матері-героїні, який вона мала б набути вже після народження своєї п'ятої дитини. А недавно матері-героїні отримали право на пенсію за особливі заслуги перед Україною. Поки дітей доглядаєш, за регаліями бігати ніколи. Але, сподівається жінка, хоч це могло б стати підставою для того, щоб родині підшукали дім, який вони, як мурашки, зробили б теплим домом великої родини. До якого не соромно запросити навіть Президента.

Тим часом у місті таки є приміщення, де свистять вітри через вибиті шибки і збиралися підозрілі компанії. Занедбані і безлюдніми став дитсадок у мікрорайоні Першотравневому. Раніше його утримував завод, тепер цей об'єкт соціалістичного дочекається господаря. Ще один порожній садочок — у селищі Смирнова. Віддати б отакі будівлі під соціальне житло! Допомогти їм відродити ці громадські будівлі, хоч з того ж таки бюджету розвитку. Залучити кошти українського Фонду соціальних інвестицій, на які в сусідніх районах газ проводять та дороги прокладають. З'ясується, щоб передати ось такі вмираючі об'єкти соціалістичного для людських потреб, неодмінно треба провести загальноміський референдум, повідомив заступник міського голови Олег Демчук. А це — коштує! От і виходить: на кожному кроці про соціальні потреби суспільства говоримо, а як доходить до їх розв'язання — на які тільки рогатки не натикаємося. Законні, причому. Для кого ж, якщо не для людей, будуємо ми оте суспільство?

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Ні сто рублів, ні сто кумів

■ ДОСВІД

Останнім часом більшість з нас згадують цю вистраждану пращурами упродовж віків мудрість лише коли-не-коли, та й то переважно під час «інтелектуальних» розмов. А ось для працівників Сумського обласного центру зайнятості та його регіональних підрозділів на чолі з кандидатом педагогічних наук Володимиром Іллічем Підлісним вона стала коїнтесенцією і сенсом життя. Причому не для власного зиску, а заради повернення у десятки тисяч сумських осель, хоч як це банально звучить, надії, віри і затишку. А там, де затишок і усмішки, — там завжди радість і щастя. Свої жили ці люди щоденно «реуть» заради врятування бодай однієї долі, що потрапила під страшний прес нинішньої української дійсності — безробіття.

Ще вчора увесь тягар боротьби з цією виразкою суспільства фактично лежав невідомою ношею лише на їхніх плечах. Сьогодні у лямки цього величезного плуга по-серйозному впряглися обласні рада і держадміністрація, до яких дедалі частіше приєднуються вчорашні опоненти — роботодавці. Об'єднавши зусилля під патронатом обласних виконавчих та представницьких органів, Сумщина прийняла Програму дій з ліквідації безробіття. На відміну від попередників, які здебільшого лише декларували «батьківську» турботу, нинішня влада серйозно націлена на реанімацію ринку праці в усіх сферах економіки. Для якнайшвидшого втілення задуму передбачено цілий комплекс заходів, зокрема, легалізація тіньових робочих місць, створення у кожному районі спілок підприємців, активне залучення до його реалізації сільських і селищних органів влади, профспілок, тісне міжнародне співробітництво в рамках подолання безробіття з прикордонними областями Російської Федерації тощо.

Щоб мене не запідозрили в заангажованості, мовляв, кожен кулик своє болото хвалить, наведу цифру, яка значною мірою підтверджує ефективність зусиль сумчан у розв'язанні стратегічної проблеми — безробіття. Сумщина чи не єдина область України, яка всупереч цьогорічним політичним катаклізмам, які спровокували глобальний спад економіки у масштабах держави, не тільки не уникнула кризи, а, навпаки, — солідно наростила економічні м'язи, за 11 місяців збільшивши обсяги виробництва на 14(!) з лишком відсотків, що майже у шість разів більше від загальноукраїнського показника.

Звідки у сумчан взялися таке молодецтво і завзятість? Істотним лакмусовим папірцем, який допоміг

зробити нечуваний виробничий стрибок, і стала вищезгадана програма. Адже чималий доробок у цій вікторії 32 тисяч робітників, які, отримавши роботу нинішнього року, влилися у виробничі колективи верстатниками, слюсарями, будівельниками, ремонтниками... З урахуванням сумарної кількості робочих місць у регіоні — це рекордний показник для України. І мої земляки пишаються цією трудовоюavitагою. Нехай поки що локальною, але так конче їм потрібною, яка завтра потроїть їхні зусилля і прагнення долати набагато крутіші підйоми.

Роби як я, роби краще за мене...

Пригадуючи події п'ятирічної давнини, навіть важко повірити у цю незбагненну метаморфозу — перші, нехай ще не впевнені, кроки на шляху поступового виходу із вселенської кризи. Адже доведена доморощеними українськими «сусаніними» до краю економічної прірви, у нове тисячоліття Сумщина входила жебрачка-жебрачкою: голодною, роздигненою і роззуютою, нагадуючи своїм жалюгідним виглядом «доблесних» французів після втечі з Москви. На той час одні «реформатори» більшість «прихватизованих» ними промислових підприємств пустили оптом у металобрухт, інші спритники лишили від двох третин «реформованих» колгоспів та радгоспів хіба що згадки з обсмюканими ріжками та ніжками. У результаті область на першій космічній влетіла у трійку регіонів «лауреатів» з безробіття, яке навіть за офіційними даними перейшло 15-відсотковий Рубікон. А неофіційно воно було щонайменше удвічі вищим. Ось зріз суспільства регіону тієї злиденної доби: справжньою робо-

тою була забезпечена заледве третина працездатного населення, ще стільки ж, переважно інтелігенція та молодь, у пошуках шматка хліба насущного почала «освоювати» місцеві ринки, близьке та далеке зарубіжжя та частково подалася у рекет, ну, а решта — безробітні, взагалі опинилися зайвими на святі життя домо-

матеріалах, де пропагувався досвід сумчан, формувалася вона на основі районних і міських програм, і передбачала на фінішному етапі щорічне відновлення до 40 тисяч робочих місць. Обласний центр зайнятості взявся за реалізацію новинки під глузування скептиків, упродовж попередніх років від пуза «нагодованих» державною локшиною «загального благополуччя», які намагалися переконати оточуючих, що сізифова праця такою залишиться до скону віку, оскільки жодній бабі ще не вдавалося стати дівкою.

Сказати, що перші кроки й справді нагадували зусилля міфічного героя, значить — нічого не сказа-

приємства з притаманною йому прозорливістю, перебуваючи в центрі зайнятості, з одного погляду оцінив перспективи на основі договірних стосунків на довгострокове співробітництво. Адже через демографічну ситуацію навіть фрунзенці почали відчувати голод на висококваліфіковані кадри з провідних спеціальностей, передусім слюсарів-ремонтників, верстатників, ковалів та робітників інших спеціальностей. Та правильно обрана стратегія корифеєм українського машинобудівного комплексу вже майже зняла проблему з порядку денного. Щоб уникнути помилок під час підбору необхідного персоналу, працівники

тезкою знаменитого керівника фрунзенців — Сергієм Лук'яненком десь вісім років тому, спеціалізується на переробці сільгосппродукції й забезпечує олією, борошном і хлібом власного виробництва майже третину населення Лебединського району.

— Розпочинав свій бізнес зі старої олійниці, придбаної у складчину — на власні та батьківські кошти, яку тоді обслуговували лише троє людей, — згадує Сергій Миколайович. — Перші роки справи йшли, як мокро горить, зароблених грошей тільки й того, що на зарплату вистачало. А сьогодні «Контакт» на слуху в районі. В олійниці, мліні, пекарні, оснащених сучасним імпортним обладнанням, на постійній основі зайнято 50 трудівників, а виробництво продукції зросло у 15 разів з лишком.

Дотаційні місця для малого бізнесу — це його старт, в один голос запевняли мене земляки Сергія Лук'яненка — подружжя Лапіних, яке утримує у районі центрі два невеличкі власні кафе. Відкриття другої «точки» стало можливим також завдяки Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування, який впродовж двох останніх років фактично утримував на своїх плечах п'ятьох їхніх працівників. Зауважу, що всі вони прижилися у Лапіних надовго, якщо не назавжди. Хоча не виключено, що хто-небудь із них невдовзі не скористається досвідом своїх патронів і не відкриє власну справу.

— Істотне поліпшення ситуації на обласному ринку праці стали можливим насамперед завдяки фонду, який ось уже три роки бере на себе частку фінансових витрат, як з відновлення старих, так і утворення нових робочих місць у регіоні, — коментує ситуацію директор Сумського обласного центру зайнятості Володимир Підлісний. — Без його присутності й активної участі у «розрулюванні» насутих проблем регіону, наврод чи область змогла б за такий короткий термін досить відчутно відновити свій промислово-виробничий потенціал. Якщо у позаминулому році на Сумщині профінансовано заледве 500 дотаційних робочих місць, то вже нинішнього цифра впритул наблизилася до 1,2 тисячі, на утримання яких загалом було витрачено близько шести мільйонів гривень. При цьому необхідно зазначити: близько 90 відсотків «дотаційників» після річного випробувального терміну, як правило, отримують постійне робоче місце у своїх роботодавців.

Ще кілька мільйонів гривень фінансової підтримки область надала вчорашнім безробітним, які з допомогою центру зайнятості наважилися заснувати свій бізнес. Серед них, до речі, і племінник автора цих рядків Роман, який пройшов ази підприємницької діяльності у стінах міської служби зайнятості, де йому допомогли вибрати і перспективну справу, а також скласти тямущий бізнес-план. Окрім нього, за допомогою працівників районних і міських центрів

В обласному центрі зайнятості люди завжди знайдуть підтримку і розраду.

рошених «благодійників». Відтак область почали судити економічні конвульсії і врешті-решт недавній донор перетворився в один із найбільших українських дотаційних регіонів, левову частку яких проїдав майже двохсоттисячний легіон безробітних. На розгрібанні «реформаторських завалів» і було кинуто Володимира Підлісного. І розпочав він його з ідеї створення, до речі, першої в Україні, загальнообласної комплексної програми зайнятості населення і розвитку ринку праці на Сумщині. Як уже згадувалося у попередніх

ти. Найістотнішим гальмом на шляху втілення колективного доробку стали психологічний надлом переважної більшості безробітних, їхнє небажання навчатися новим професіям, ігнорування програми переважною частиною роботодавців, та, як не дивно, невіра у її життєздатність багатьох розробників. На щастя, цей «вірус» омивув головного виконавця — службу зайнятості. Тож реалізацію свого дітища, «до часу» засунутого більшістю районних «підкулачників» у глибокі шухляди, вона фактично розпочала самотужки. Втілювали крок за кроком, день за днем, розвінчуючи хибність переконань маловірів. Так збігло майже два роки. Частково похитнути усталені у суспільстві стереотипи вдалося після працевлаштування у 2002 році близько 22 тисяч незайнятих людей та надходження серйозних фінансових коштів на створення дотаційних робочих місць з Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тримай руку, партнере!

Першим оцінив перспективність співпраці колектив вітчизняного флагмана машинобудування зі світовим ім'ям — ВАТ «СНВО імені М. В. Фрунзе» на чолі з Героєм України Володимиром Лук'яненком. Лідер — він завжди й всюди лідер. Керівник під-

служби зайнятості на прохання замовників здійснюють своєрідну «діагностику» професійних, ділових та особистих якостей потенційних претендентів на вакансії. Такий підхід дає змогу одним махом розв'язувати одразу дві проблеми — підбирати дефіцитних спеціалістів за якнайкоротший проміжок часу. Завдяки цій новачці за неповні три роки в об'єднання працевлаштувалося близько 1000 чоловік. Ще півтисячі, чие навчання було профінансовано центром зайнятості, піднімають економіку майже на трьох десятках заводів машинобудівного комплексу області. Торік за обопільною згодою партнери започаткували програму захисту громадян з найменш захищених соціальних верств, не здатних на рівні з іншими гідно конкурувати на ринку праці. Внаслідок цієї співпраці тільки цього року на підприємстві знайшлася робота більш як 30 чоловікам з обмеженими фізичними можливостями, що становить 12 відсотків від загальної кількості працевлаштованих інвалідів.

Досвід партнерства між колективом ВАТ «СНВО ім. М. В. Фрунзе» і центром зайнятості нині став надбанням не лише регіональних гігантів індустрії. Сьогодні його дедалі ширше використовують представники малого й середнього бізнесу, як діючого, так і новонароджуваного.

Приватне підприємство «Контакт», започатковане

Міжнародний ярмарок вакансій у Сумах у розпалі.

не замінять вірних друзів...

За підтримки сумського міського центру зайнятості Андрій Черевко та Ігор Карпенко оволодівають професією апаратника.

зайнятості, до підприємницької діяльності цього року на Сумщині долучилося майже 1000 учорашніх безробітних — на 30 відсотків більше, ніж торік.

Тіньових роботодавців потроху викурюють... з-під лавки

Тінізація робочих місць ще й досі залишається однією з найактуальніших і злободених проблем, яка серйозно стримує розвиток місцевого ринку праці. Чимало роботодавців, передусім у торгівлі й побутовій сфері, ще й сьогодні «по-чорному» експлуатують найманих робітників, наче власних кріпаків. Найнезахищенішими щодо цього залишаються жінки. Умови праці у цих галузях недалеко від феодальних: без відпусток, лікарняних, достойної людської гідності зарплатні. Та, схоже, не все готові масниці. За ініціативи служби зайнятості влада повила серйозний наступ на тіньових спритників. Тож, якщо за два попередні роки з тіні зуміли викурити півтори тисячі «меченатів», то нинішнього року «послужний» список любителів дармової робочої сили зріс у півтора разу.

Село моє — біль і печаль моя

І все ж досі найбільше потерпають від безробіття жителі «реформовано-перереформованого» села, яким на сьогодні охоплено майже дві третини сільського населення. І не через байдужість та пасивність тутешньої влади. Вона разом з працівниками служби зайнятості аж зі шкіри вилазять, аби хоч якось зарадити справі та зрушити з місця віз сільських проблем. Серйозно пригасивши гостроту пристрастей на ринку праці у містах (за п'ять років загальна кількість працевлаштованих міських жителів перевищила 145 тисяч осіб — прим. Авт.), сумчани кинули на

реанімацію села всі можливі й неможливі ресурси: приділяють увагу профорієнтаційній роботі з ухилом на самозайнятість та індивідуальну трудову діяльність, навчають сільських безробітних майже п'ятьом десяткам професій, через обласні та міжнародні ярмарки вакансій відшукують роботу як в

Україні, так і в близькому зарубіжжі. Ці надзусилля вже дали перші обнадійливі результати. Для прикладу наведу зрушення, що відбулися впродовж цього року у Конотопському районі. Аби зарадити ситуації та відновити розвиток сільської соціально-економічної інфраструктури, керівниц-

тво району зробило акцент на об'єднанні зусиль і вдосконаленні роботи усіх управлінських ланок та відділів райдержадміністрації, районної ради та міськрайцентру зайнятості. Концентрація бажання і ресурсів забезпечила створення близько 1,2 тисячі робочих місць.

Однак це не означає, що всі селяни сидять сиднем і чекають доки добрі районні та обласні дяді покладуть їм повну ложку меду до рота. Чимало з них шукають вихід зі скрути передусім спільно з міськрайонними службами зайнятості. І знаходять. За приклад можна взяти село Мутин Кролевецького району, де сільським головою Марія Халещка.

Якийсь десяток років тому це було одне з найзаможніших сіл області. Славилися воно кращим господарством в області, цегельнею, хлібозаводом, пилорамою, пунктом побутового обслуговування населення. Однак через «реформаторський» гоп-стоп спочатку збанкрутувало сільгосппідприємство, потім цегельня, пекарня, заросли бур'янами пилорами і побутокмбінат. Та нині, слава Господу, життя і надія помалу повертаються до мутинців. Більше не скриплять туж-

ливо вітраки сільського млину, запрошувала олійниця, відновила роботу пилорама, почало діяти нове комунальне підприємство «Помічник» зі штатом у 19 чоловік, 16 з яких були направлені районним центром зайнятості.

Зрештою, мутинці не одинокі у своєму бажанні жити по-людськи. Нині їхній приклад уже наслідують жителі багатьох сіл Сумщини.

У Сумському районі чи не першими стали на шлях відродження виробничого сектору мешканці Кіндратівської сільської ради, де головує Микола Торяник.

— Надію людям повернув Сергій Іванченко, директор агрофірми «Лан», який минулого року серйозно взявся за відродження занепаłego агросектору, — хвалиться Микола Іванович. — Новий господар спочатку відремонтував близько 30 опустілих садиб, разом зі службою зайнятості, яка дотувала громадські роботи, впорядкували всі села сільради, полагодили осередки культури — клуби, бібліотеку, укомплектували приймальний пункт сепаратором для охолодження давальницького молока. Старання двох наших справжніх меченатів-благодійників не пропали даремно. Після десятирічної постійної міграції населення у пошуках

роботи, на постійне проживання до нас приїхало 100 сімей. Серед них є навіть російські родини...

Конструктивна співпраця центрів зайнятості, органів виконавчої влади та роботодавців дала можливість у цьому році працевлаштувати більш як сім тисяч сільських жителів проти 4,5 тисячі минулого року. Утім завершити публікацію на мажорній ноті не дозволяє інша цифра: за цей же час у ряди безробітних влилися нові 5000 селян. І це не вина місцевої влади, а її біда. Самотужки, без серйозного, а не декларативного підходу держави, розв'язати проблему сільського благополуччя їй ніколи не вдалось. Власними силами місцеві органи спроможні вирішувати лише локальні — не стратегічні завдання. Особливо за такої «мудрої» бюджетної політики держави стосовно регіонів.

Як відомо, з підрізаними крилами навіть орли не літають. Тим паче, що у наших селян «реформатори» не тільки крила — все пір'я повискубували. Тож повернути життя і надію у села можливо лише за відродження стратегічних галузей аграрного сектору: рослинництва, тваринництва, буряківництва, льонарства... А це прерогатива держави. І нікого більше. Це вам скаже будь-який селянин...

Думки з приводу...

коментує заступник голови Сумської обласної ради Юрій Добровольський

Партнерські відносини з обласною службою зайнятості, як того вимагає час, з кожним днем стають тіснішими і конструктивнішими. Співпрацюємо на всіх рівнях депутатського корпусу починаючи з голів сільських та селищних рад і закінчуючи депутатами Верховної Ради України.

Одним з основних векторів спільної діяльності є вирішення питань зайнятості на селі. З одного боку, проблема існує і має дуже гострі обриси. З іншого, сільське безробіття — це нонсенс, коли людина, маючи власне господарство, працює на добробут своєї сім'ї, заробляючи таким чином на життя, теж вважається безробітною. Такий нюанс має місце. Але крапки над «і» повинні ставитися на рівні держави і в законодавчому порядку. Доки існує ця проблема — маємо її розв'язувати.

Співпраця не є ілюзорною, вона спрямована передусім на результат. Ведеться постійна робота з головами міських та селищних рад зі створення робочих місць. Обласна служба зайнятості вивчає проблеми зайнятості у кожному населеному пункті, привертаючи увагу місцевої влади, зокрема, сільських голів. Директори базових центрів зайнятості постійно інформують владу на місцях про ситуацію, яка склалася у тій чи тій селищній громаді, бо кожен безробітний у цій соціальній установі на особливому рахунку і до кожного застосовуються індивідуальні методи роботи. Пропонуються такі види послуг, як навчання та перенавчання професіям, що відповідають вимогам сільськогосподарського виробництва, проводиться робота стосовно відкриття власної справи, залучення до громадських робіт, надання дотацій на створення додаткових робочих місць.

Керівництво служби зайнятості виступило з ініціативою, яка знайшла підтримку і втілилася в життя, стосовно проведення нарад на рівні голів РДА, райрад, куди запрошують керівників управлінь районних та обласного рівнів, роботодавців, безробітні для пошуків шляхів спільного виконання завдань Президента та уряду щодо створення нових робочих місць. Набули постійного характеру зустрічі керівників та спеціалістів центрів зайнятості з головами сільських і селищних рад. Яскравими прикладами дієвості таких форм роботи є приклади життєдіяльності Куянівської, Мутинської, Великокриницької та Садівської сільських рад.

Скажімо, в селі Сад Сумського району працює комунальне підприємство, яке спроможне самостійно ремонтувати і прокладати водогони. В Куянівці створили торговельно-комунальний кооператив для надання населенню життєво важливих послуг. Усе це за активної участі центрів зайнятості. У цих господарствах керівники дбають про свої громади, не цураються зайвий раз відвідати центри зайнятості, аби застосувати форми роботи служби на користь своєї сільради. Таким чином, ініціатива сільських голів та служби зайнятості дає реальну можливість зменшити відсоток тих, хто нині безспішно зайнятий пошуками роботи на шмат хліба, та збільшити відсоток соціально активних людей.

Хотілося б згадати і Тернівську селищну раду Недригайлівського району, де простежується тісний зв'язок з центром зайнятості, що ефективно впливає на мешканців цієї громади. Щорічно на території селищної ради безробітне населення залучається до оплачуваних громадських робіт за рахунок дотації центру зайнятості. Зелене світло сяє й для підприємців, яким ковток свіжого повітря і можливість для успішної праці також надає служба зайнятості. Утім, незважаючи на позитивні моменти, ситуація на селі залишається складною. Існує нагальна потреба у відновленні роботи або перепрофілюванню колишніх потужних підприємств, скажімо, цукрових заводів. Здійснити це можливо лише за умови впровадження регуляторної політики, моніторингових досліджень, створення інноваційних паспортів населених пунктів. На жаль, ми не маємо досвіду і служб для виконання цієї роботи. Тож те, що робить служба зайнятості для села, допомагає забезпечити нормальну роботу соціальної сфери, знизити соціальну напругу, поліпшити криміногенну ситуацію.

Хотілося б акцентувати увагу і на тому, що сьогодні Сумщину названо експериментальним регіоном у створенні нової моделі ефективних взаємовідносин: влада, бізнес, громада. Успіх експерименту за великим рахунком залежить від наших партнерських стосунків, хочу наголосити, саме з обласною службою зайнятості. Обласна рада проблему безробіття знає не зовні. Їй добре відомі усі підводні течії цього суспільного негаразду. З тим, аби тісніше ознайомитися з формами та методами надання соціальних послуг безробітним на базі Сумського міського центру зайнятості проведено день депутата обласної ради. Крім вирішення нагальних питань сьогодення, депутати ознайомилися з роботою центру зайнятості. Прикметно, що місцем проведення було обрано саме цю установу, бо її робота є прозорою і до співпраці запрошуються владні структури різних рівнів. Після побаченого, поспілкувавшись із спеціалістами та відвідувачами, депутати зійшлися на думці, що служба зайнятості досить ефективно виконує делеговані державою повноваження.

Детальне ознайомлення з потенціалом та повсякденною роботою служби, безпосереднє спілкування з тими, хто стоїть на обліку, стало унікальною можливістю для виокремлення шляхів спільної співпраці з вирішення питань зайнятості. Це позитивно вплинуло на прийняття дієвих рішень на сесіях облради про створення робочих місць, надання першого робочого місця, чи то працевлаштування жінок, взагалі про ринок праці.

В області набули постійної прописки спільні колеги облдержадміністрації та обласної ради. Вперше в Україні такий захід відбувся у травні нинішнього року. На них обговорюються виконання Програми зайнятості, першочергові дії регіону, приймаються документи, обговорюються стратегія

і тактика виконання першочергових завдань. Досвід сумчан уже поширився по всій Україні.

Хочу звернути увагу й на такий момент: вся робота, яка здійснюється в області, має обриси конкретних дій, вагомих результатів. Ведеться постійний контроль за виконанням програми зайнятості. Стан втілення в життя якої постійно контролюється, вживаються заходи щодо впливу на той чи той негативний прояв. Впроваджено щомісячний моніторинг сільських голів щодо діяльності роботодавців стосовно створення нових робочих місць на підвідомчій території, вживаються оперативні та вичерпні заходи реагування на його результати в межах наданих законодавством повноважень.

Таких паростків зародження нового погляду на розв'язання проблем на Сумщині багато. Однак можна з упевненістю твердити, що тема ринку праці, ситуація на ньому, перебуває у центрі уваги владних структур всіх рівнів. Тому й результати очевидні. Хоча скажу відверто: ми незадоволені досягнутим. Резерви ще є. Над їх реалізацією сьогодні працюємо. Бо за кожним безробітним стоїть конкретна доля людини, сім'я. Зрештою, ми й покликані для того, щоб допомогти людині виборстися із ситуації, в яку через обставини вона потрапила. Усвідомлення такої причетності, співучасті і є гарантією того, що кожний співвітчизник буде соціально захищеним.

Підготував розворот
Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Фото автора.

Сім футів під кілем!

Рівно 60 років тому в Польщі народився хлопчик Владик. Згодом його назвали Владиславом Ришардовичем, він став морським журналістом і здійснив кругосвітню подорож. Потім він став сукупним журналістом, а на вершині славної кар'єри — власкором «Голосу України» на Сумщині. Її Владислав Ришардович Жмурков об'їздив уздовж і вишир. Жмуркова тут знають всі, у кожному куточку. Є такі куточки, де його побуюються, але нема такого куточка, де б його не любили! Ми пишаємося вами, Владиславе Ришардовичу, й бажаємо вам та вашій шляхетній родині щастя та добра, а вам особисто — семи футів під кілем!

Колеги-голосуукраїнці.

21 грудня в Києві презентуватимуть альманах молодих письменників «Потойбіч паузи»

20 грудня в Києві та 22 грудня у Львові відбудеться щорічне свято коляди «Різдвяні зустрічі Ніни Матвієнко»

У старій скарбниці знову скарб

До 920-річчя Луцька обласний центр Волині збагатився Музеєм книги. Подібні в Україні є лише в Києві, Львові та Острозі.

Історія музею бере початок з 2003 року, коли архієпископ Рівненський і Острозький УПЦ Варфоломій **(на знімку)** передав Луцькому історико-культурному заповіднику «Старе місто» з власної колекції 273 стародруки. Єдиною умовою дарувальника було: надійне зберігання й вільний доступ до книг. Розмістити майбутній музей вирішили в колишній повітовій скарбниці (XVIII—XIX ст.), що в замку Любарта. Однак будівля тоді потребувала серйозного ремонту. Треба віддати належне міському голові Луцька Антону Кривицькому, який допоміг її відреставрувати і став куратором створення музею. До відбудови старої споруди доклали рук і колишні народні депутати України Олександр Свирида і Володимир Бондар, які поклопоталися про виділення коштів для заповідника.

Чому саме Луцьку Варфоломій передав свій неоціненний дар? Сам владика пояснює це тим, що народився він на Волині в селі Городне Любомльського району. Кілька років очолював Волинсько-Рівненську, а згодом Волинську єпархію, відродив у Луцьку Волинську духовну семінарію, тут здобув сан єпископа. Місто над Стиром йому рідне по духу.

На початку XVII ст. Луцьк був одним із центрів книгодрукування в Україні. Ще 1628 року в друкарні Луцького православного Хрестовоздвиженського братства вийшла книга «Лямент». На жаль, в експозиції музею немає жодної з луцьких книг тієї доби.

Ще студентом Одеської духовної семінарії Варфоломій (в миру — Віктор Володимирович Вашук) цікавився книгами, які видавала православна церква. Це були 70-ті роки минулого століття, коли церкву переслідувала влада. В закритих церквах він знаходив записані стародруки. Книжки зібрано переважно на території Волинської і Рівненської областей. Хоч є й з Одеси, Москви, Чернігова. В колекції музею найстаріше видання — «Євангелія» 1644 року львівського друкаря Михайла Сльозки. Серед найцінніших — «Требник» Петра Могили 1646 року, що має 20 гравюр і вважається однією з найкращих книг старої України. В одній із книг, «Кодекс Гертруди», є зображення князя Ярополка Ізяславовича, з яким пов'язана перша згадка про Луцьк в Іпатіївському літопису року 1095-го. У книзі Московського печатного двора «Мінея місячна» 1691 року є дарчий підпис Почаївській лаврі осадного Війська Запорізького Івана Ланковського. Привертає увагу й рукописний пісненик XVII ст. з дуже гарно вимальованими початковими літерами. Крім того, відвідувачі музею можуть оглянути точні копії старих друкарського верстата і преса для паперу, оригінал ліногравюрного верстата кінця XVIII — початку XIX ст.

Першим свій запис у книзі відгуків Луцького музею книги залишив його фундатор: «Хай культурні надбання наших предків слугують відродженню духовності нашого народу і будуть добрим фундаментом для грядущих поколінь. Бог поміч новому музею книги в місті Луцьку в добрих справах виховання. З глибокою повагою архієпископ Варфоломій».

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Фото автора.

Одвіку чорні дні

Книжкова історія у постатях і злочинах

Й досі у мені лунає розпачливий жіночий лемент у сілграді маленького тамбовського сільця Мале Печасеє — малої батьківщини моїх батьків. Б'ють у замкненому на клямку зсередини правлінні трьох дядьків-злodiїв. Вони прив'язані за руки до гаків, б'ють їх по п'ятах. Одна з жінок, простоволоса, розпатлана, напевно, дружина одного з трьох, верещить і тупотить ногами: «Семене, Семеночку! Не потрощи кісточки! Та ж у нас семеро діточок! Хто ж їх годуватиме, Семеноньку?»

Російська правда Ярослава Мудрого (1015-1054) — перший письмовий документ Давньої Русі, що закріплював правові відносини. Той, хто привласнив чуже, — тать. А в селянському господарстві крадіжку вважали громадським конфліктом. От таке покарання і призначили. Надворі — радянська влада, колгосп. Але ж предки не дурні були, по-своєму знищуючи на корені злочинство. Кріпосництво остаточно оформило злочинство серед селян як громадський конфлікт.

За Бориса Годунова основою для закріплення вирішення таких спорів стали положення Судебника Івана IV 1550 року. Злочини класифікувалися по цілком визначених пограбуваннях. Шахраїв і злodiїв часто вбивали.

Що увібрали в себе з минулого і страшного, неймовірно жажливого сьогодення книги про кримінал? Скажімо, у нас, в Україні? У сусідній Росії? Що зазвичай книги минулого? Іх можна називати й називати. Скажімо, Брейтман Г. Н. «Преступный мир». Київ, 1901; Кошко А. Ф. «Очерки уголовного мира царской России»; «Кровавые летописи Петербурга». СПб., 1914; «Преступный мир и его защитники». СПб., 1902—1903; «Преступный мир Москвы». М., 1926; «Русские уголовные процессы», 1867; «Суд присяжных в России: громкие уголовные процессы». 1864—1917; «Толстой-Американец: рассказы из прош-

лого» Русская Старина, 1878, т. XXI... Нинішні заголовки: «Кровушка льется, чтобы нефть текла», Регион Евразия, 1996; «Уголовная Россия», Чалидзе М., 1990; «Бандиты времен капитализма», «Бандиты времен социализма» (дві книги), Ф. Розанов, 1996; «Красная мафия», А. Гуров, 1995...

Одна з найкращих книг про кримінал, видана в сусідів, — «Бандитская Россия». Автори її — Андрій Константинов і Малкольм Дикселіус. Незвичайна її історія. Шведський журналіст Дикселіус приїхав до Москви знати фільм «Російська мафія». Відповідальність за московську частину фільму лягла на відомого, дуже талановитого журналіста Юрія Щекочихіна, петербурзькою частиною шведського проекту опікувався Константинов.

Захід, мабуть, і гадки не мав, що ж насправді відбувається тут, у нас, на колишніх теренах уже колишнього СРСР, а надто у Москві. Фільм вразив західного глядача, він приголомшив його, немов обухом.

Звичайно, одне зі шведських видавництв одразу запланувало книгу «Злочинний світ Росії». Книгу писали потайки, на острові Немдо у Швеції, причому писали шведською

Злodiй у законі на прізвище Варвар

мовою — тут, мовляв, у нас, книга не піде.

Уже пізніше західні видавці зрозуміли, як глибоко вони помиляються. Кримінальна війна точилася і в нас, і в Росії, і в інших незалежних

Злodiй у законі Горбатий

тепер країнах на повний хід. Вона не тільки хвилювала громадськість, певні інстанції, відповідальні за безпеку країн... Хотілося знати, що відбувається, що буде завтра, якщо сьогодні вбито не десятки, а сотні людей у різних кінцях Москви, Санкт-Петербурга, Владивостока, Сімферополя, Одеси...

Російський «беспредел» добрався до нас у країну.

У рік, коли створювалася книга, у січні продовжували вбивати в Ярославлі, Набережних Челнах і у нас, у Сімферополі. З важким пораненням доставляють до лікарні гендиректора «Кримгазу» Синельникова; 21 січня в Києві вчинено замах на кримського директора корпорації «Каштан-сервіс» Олега Дзюбу і його родину.

Дзюба і його дружина поранені, 13-річна дочка вбита. Хто такий Дзюба? — цікавляться автори книг. Авторитет у кримінальних колах Криму, тричі судимий...

10 лютого 1995-го в Севастополі убито директора фірми «Інтерконтиненталь» Володимира Чигиринського. Його фірма спеціалізувалася на реалізації нафтопродуктів... 13 квітня в Сімферополі вбито Олега Дзюбу; з перерізаним горлом знайдено його сина; раніше за чоловіка, лише на день, убито дружину...

Автори мчать галопом історією цієї великої і страшної землі. Вони починають

копатися з Москви — виявляється, не тільки столиці країни, а й усього злочинного світу цієї країни. От факти. 1900 рік. У Москві працюють 50 тисяч жінок легкої поведінки. Проституція — мірило злиденності, злочинності. Організована злочинність ще на початку 900-х створювала собі стійку базу. У той час більшовики тісно взаємодіяли з кримінальним світом. Виконавець — Камо, організатор — Йосип Джугашвілі, збувальники нагробованого — Максим Литвинов і Микола Семашко. Після захоплення влади, природно, всі архіви поліції було знищено.

За нової влади кримінал живе так, як він жив. Знаряддя убивства — фінський ніж. Високий чин — зломщики сейфів — поділялися на ведмежатників і шинферів (ці працювали з вибухівкою); «Іваны, родства не помнящие» — жебраки, бурлаки; далі — фальшивомонетники, шахраї; гравиці — окрема стаття; храпи — інтригани; шпанка — нижча каста... І за Радянської влади ідеал — Сонька Золота Ручка (у різний час її затримували з величезною кількістю коштовностей; у Кракові в тюремній камері обікрала, стоячи на колінах, адвоката: витягла в нього гаманець, зняла золотий годинник, ланцюжок і запонки)... Сама теж страждала: у Нижньому Новгороді юрба вирвала у неї з вух золоті сережки. Гордість злodiя — колишній супер-злodiй Ванька-Каїн (13-річним обікрав хазяїна, написавши: «Пий воду, як гусак, їж хліб, як свиня, а працюй біс, а не я!»).

Злodiй був лютий. Він запропонував поліції захопити всіх московських злodiїв. Невеликий загін дали йому — 14 солдатів. Привів 32 злodiїв. Грабував, відсиджувався в лісах. І закохався у 15-річну — дочку солдата. Був битий батогами. Засланий довільно на найважчі роботи. Залишилася книга після нього. Я читав її в Ленінградській бібліотеці Вищих курсів політскладу з величезним інтересом. Мова «Життя Ваньки-Каїна, перекazanого ним самим» — здуріти можна! Уявляю, як її у віддалених місцях, на відсидці, читали злodiї в законі, котрі ніколи не визнавали жодної влади. Злodiї владі не вірять. Вони кажуть: ми чесніші за них... Це спостерігав я в них у Мегіоні, коли був у Західному Сибіру і працював зі студентами КПІ на будівництві першої дороги на Самотлор. Поруч з нами

■ ЮВІЛЕЇ

Крила «Краян»

Серед кумирів української естради 70-х небагато залишилося колективів, які й нині у творчому строю. А от полтавський гурт «Краяни» й досі радує своїми виступами вдячну публіку.

Починалося все 1975 року, коли талановитий музикант і композитор Анатолій Пашенко згуртував навколо себе здібних виконавців. Основу колективу тоді склали Олег Шеременко, Валентин Приходько, Микола Лепський, до яких приєднався пізніше Марек Айзеківич. Назвали хлопці свій вокально-інструментальний ансамбль «Краянами». Вони швидко стали популярними

не лише на Полтавщині, а й далеко за її межами. І хоч їх нерідко називали «полтавськими піснями», та вони ніколи й нікого не копіювали. А об'єднувала їх з білоруськими сьбрами хіба що любов до рідної пісні та виконавська майстерність.

З часом склад ансамблю змінювався, та не на шкоду колективу, адже поповнили його самобутні таланти — Сергій Старченко, Сергій

Бауман, Олександр Козлов, Валерій Соколик. У «Краян» по-новому зазвучали твори в обробці Анатолія Пашенка — «Туман яром», «Калина», «Берегиня», «Над Дніпровським краєм»...

1989 року «Краяни» вирушили в перші гастролі за межі України — «Золотим кільцем» Росії, що вивело колектив на всесоюзну арену. З нагоди 15-річчя «Краян» у 1990 році на українському ТБ з'явився музичний фільм, на фірмі «Мелодія» готувалася до виходу перша платівка полтавців. Та багатьом планам збутися

не судилося: у липні 1990 року в автокатастрофі загинув керівник гурту і його натхненник Анатолій Пашенко. Тяжка втрата надовго вибила з колії музикантів.

Та вони відродилися. З'явився талановитий співак з Кременчука Костянтин Лавренко, на зміну Сергію Козлову прийшов чудовий бас-гітарист і вокаліст Олександр Рудь, який повернувся до Полтави після тривалої праці в оренбурзькому гурті «Алеро». Незабаром хлопці рушили в гастрольний тур по Україні разом з Миколою Гнатюком.

працювали «вольняки» — серйозні злочодї, котрі відбули строк і були привезені «на хімію». Жодної крадіжки, жодного поганого вчинку! За них ручився їхній Авторитет — Анатоль Стадник на прізвисько «Ліберал».

Від Стадника я чув багато такого, що потім знайшов у книгах про кримінал. «Ліберал» був родом з Ростова. Ростов для нього — тато, Одеса — мама. Про це, звичайно,

— чесність у відносинах між злочодями;
— порядок у в'язниці чи таборі — за злочодійським законом;
— не цікавитися політикою, не читати газет;
— вміти добре грати в азартні ігри;
— не жити в розкошах і не створювати свого великого багатства (варто було б декому замислитися про цей злочодійський закон);

життя. Порядок денний сходок визначали вони. З'явився «східний колорит». Не випадково три лідери мали кличку «Япончик». Перший жив в Одесі і панував на Молдаванці на початку 20-х, другий з'явився пізніше, його поважали всі бандити-професіонали. Третій — легенда. З 1993-го жив у США. Це В'ячеслав Кирилович Іваньков, народився 1940-го. Він не пив, уявляєте? Лише — келих шампан-

сії, і в нас, тут. І не тільки тут: світ захоплювала мафія: Михась, глава Сонцевського угруповання, син пожежника, оподаткував Приволжя, Польщу, Чехословачину, Угорщину, Францію. Звичайно, «пасся» таємно: нерідко в Україні, особливо в Криму.

Усе продається й усе купується! В о ж д і ? Пхе!

Олександр Малишев — найбільший авторитет злочинного світу Пітера початку 90-х років минулого століття

криміналу...

багато хто давно знає. Я знав і те, що Ростов був крутішим. Він на козацькій землі, де всі суди вершили багатом і рушницею. Одного разу дуже делікатно (осілось якось з цим «Лібералом» — не в'яжеться) запитав: «Чому з Ростова і «Ліберал»?

— Набридло бути жорстоким. — Помовчав і попросив: — Тільки нашим не кажи!

Я зрозумів, чому вони так гарують. Не за злочодійським законом, там — аби волинити!.. Либонь, усе і у створених кимось законах, зокрема й злочодійських, часом валяться. Тоді, у ті часи, панувало піднесення, країна якось підтяглася. Бач, і нафта знайшлася! До війни Баку давало країні десь 76 мільйонів тонн, а тут, одне оце озеро, до якого ми тягнемо дорогу, дасть народу 100 мільйонів тонн!

Що мені було цікаво, коли ми прощалися, — пісня, котру тоді співав увесь Сибір:

«А я еду, а я еду за туманом, За мечтами и за запахом тай-ги...»

Вони її теж співали! Не знаю: чи дотримала влада слова — чи відпустили їх додому після робіт?..

...На жаль, нинішніх книг, які розкривають професійно і нехай навіть лають ці накопичені закони злочодія, бандита, криміналу, в нашої країні випускають мало. У Росії значно більше таких видань. Але ж ми не так уже й довго живемо нарізно. І все, що в них звється «беспределом», давить на наш український народ, жахає його. Крутиться, крутиться спільна наша зла історія. Життя народу в обіцянках: от-от і манна з небес! Йшло воно за царів, генсеків, за незалежності, демократії. Мало величезні потенціали за гарної брехні: скінчиться божевільна розподільність на багатих і бідних, імущих і вкрай розорених, які перебиваються з хліба на воду. Може, тільки злочодії й не вірили цьому. А вже зневірені живі пройшли війни, тримали в руках зброю, їм уже не заб'єш голову «правдою-матінкою», новими «зорями» на небі: от-от, мовляв, упадуть блага, держава візьметься, і все стане на свої місця...

Багато хто йшов у злочодії. А ті завжди залишалися злочодіями, бандити — бандитами, убивці — убивцями. У них були власні закони, сильніші, чіткіші за державні.

Злочодій у законі мав із самого початку виконувати 10 законів:

— самовіддано підтримувати злочодійство як ідею;
— не виконувати жодних суспільних функцій і не мати сімейних зв'язків. («Не забуду матір рідну») — йдеться про відданість злочодійському світу);
— жодних контактів із системою права;

— втікати з в'язниці за будь-якої можливості...

Навіть мудрі більшовики, що відсиділи по багато років у царських в'язницях, нічого не зрозуміли у дні тієї, давньої революції: отепер за ними, більшовиками, побіжать усі, почнуть захоплювати їм народну владу! Жовтень 1917-го дав такий потужний сплеск кримінальної та економічної злочинності — дивом дивуєшся! Нова влада випустила на волю величезну кількість професійних шахраїв, злочодіїв, убивць... Була цілком зруйнована правоохоронна система. Перші післяреволюційні роки — це жахливий кримінальний «беспредел»!

Нічого не змінив червень 41-го. Почалася «суха війна». Політв'язні — ті ненадійні. Злочодії? Шахраї, убивці? Тут незвідані ще шари досліджень співіснування бандита з його землею, по якій він ходить, де їсть, п'є... Залишитися в Гулагу? Чи піти на війну? Ми тільки тепер показали ці штрафні батальйони з загороджувальним смертельним вогнем. Та кримінал власне не йшов

Валерій Ледовських з «тамбовською братвою»

захищати Батьківщину. За попередніми підрахунками, йшли на війну добровільно (звичайно, і примусово) із 300 лише троє.

За час війни в Москві, наприклад, проти злочинців виділялася лише одна облава на Тишинському ринку. У прохідних дворах потім валялися гроші, фінки, кастети, пістолети, револьвери...

Москва так і залишилася злочодійською. Кінець сімдесятих. СРСР. Велика держава. А Москва — істинно злочодійська столиця. У ній два напрями серед лідерів: 1) строго дотримуватися старих злочодійських законів; 2) тих, хто проміняв їх, — «мочити»!

Боротьбу вели без галасу. Не як сьогодні. Авторитети вели відкриті

ський синдикат. Тут зібралися аси-«катали»; навідувалися туди, щоб пошити в дурні, «кинути», «роздягнути» до нитки й наші «специ». Все було отут «організовано», під «наглядом». Одну з таких, найбільших груп очолював, скрізь устигаючи, В'ячеслав Іваньков. Є свідчення його «зв'язків» зі злочодіями нашого півострова. От уже додалося б турбот, якби звив він тут своє «кубло»!

Проникали до нас всякі угруповання: Ізмайловське, Люберецьке, Сонцевське, Ореховське. І своїх було вже чимало, а приїжджали «свіженькі»: скажімо, вибивати борги — практично офіційний бізнес, брати участь у розборах. Деградувала всюди судова і виконавча система. Було багато «роботи» і в Ро-

І Іван Грозний, і Сталін, а вже Брежнев і Єльцин... Ги! На всякого є свій кілер. Кілери довго не живуть. Стеля — 30 років.

Кілер № 1 Росії Олександр Солоник, прізвисько Македонський. Кру-у-тий, умілець, тактик. Стріляв з обох рук. Служив у Групі радянських військ у Німеччині, приписаний у бригаді спецпризначення ГРУ. Диверсії, усунення вищого і політичного керівництва країн-членів НАТО. Після демобілізації — всього-на-всього Курганська міліція, дослужився до старшого сержанта, потім Горьківська вища школа міліції...

Лихо Олександра Солоника-Македонського — прихильність до слабкої статі. Залишивши міліцію, працював на Курганському цвинтарі. Знову насильство. 8 років. У суді попросив дозволу попрощатися з дружиною. Вдарив охоронця, втік.

Але вже за півтора року в Тюмені, у косметичному салоні його впізнано, затримано, етаповано. У квітні 90-го перепилив ґрати. Убив лідера Ішимського угруповання. І пішла стрілою кілерська доля! За вбивство на перше замовлення — 50 тисяч доларів. Він був спритний, хитрий, умів виконувати будь-які замовлення. Завжди викручувався, коли його «в'язали», як вовка. Убивав, утікав. Потрапивши до «Матроської тиші», де його простежують мало не щохвилини, втік на... шнурі, мабуть, не за так — за грубі гроші...

Багато хто з них побували «гостями» і в нас. Яка трагічна доля чекала б на українців

за такого надорганізованого, «кругового» криміналу, принесеного в «дарунок» сусідами! Хіба можна порівняти їхніх авторитетів з нашими! Коля-Карате, банда братів Седюків, Олександр Малишев зі своєю «гвардією», Гога Геворкян, Аркадій Шалопашвілі, мережа угруповань, що охопила величезну країну, котра все життя жила під криміналом... Не злічити убивств дев'яностих, коли Україна відстоювала свою незалежність не тільки від чужинців, а й від своїх—рідних. Кожного Божого дня —тихий постріл, автоматна черга. У під'їзді, в полі, на шосе, вулиці людній. І пошуки тих, що пішли у вічність, — тих, хто не при чому, або не поділився, або заборгував...

До війни і після неї хоч щось ор-

гани відстежували. Опери, приміром, знали приблизно, де тепер злочодій у законі на прізвисько Варвар. Щоправда, він «був відомий» у 30-ті і по війні на всій території СРСР. Піймай спробуй!

По всій території Союзу... А Валерій Ледовських з «тамбовською братвою» наводив жах у зовсім недавні роки. Люди ставали перед ними на коліна, вони знущалися з дідусів і бабусь, сильних хлопців зі зв'язаними руками і ногами. Нерідко вони приїжджали «відпочивати» у Крим. І ще не так давно вони ходили Ялтою — авторитет у середині, вони — в каре. Повільно просуваються набережною, люди мимоволі згинають спини... Вони проходять мовчки. Не звертаючи начебто ні на кого уваги. Міліції немає. Вони ж, мабуть, озброєні...

Скільки відправили вони на той світ невинних!

Де вони тепер? Кучкуються? Голосують? За кого?

А дехто з них симпатичний, усміхнений. Гляньте на фотографію злочодія в законі Горбатого! Ні, не того, котрого нам пропонує Джедгарханян у «Місце зустрічі змінити не можна». Горбатий — злочодій напрочуд інтелекгентний. От його «інтерв'ю» (воно залишилося як документ злочодія епохи): «Я народився і виріс у нормальній родині. У школі був серед кращих. Крім того, у 3-му класі в мене був домашній учитель... 1937 рік. Батька розстріляли... У 1947 році всім класом ми вкрали дорогий комір... Усім перепало, а мене засудили, потім дали 25 років в'язниці, хоча я був неповнолітній...»

Його судили 7 разів, загалом він просидів 27 років — у в'язниці і таборах Колими. Злочодійське прізвисько отримав за те, що свою здорову спину міг зробити горбатію.

«У мене також бували потерпілі. Такі, як Анатолій Мінц і Захоржевський, друг маршала Говорова. Це великі спекулянти, котрі винохували здобич і жили за рахунок алкоголік... Я був зацікавлений у тому, щоб позбавити їх тих цінностей. У Захоржевського був орден Великий Хрест Німеччини. Таких хрестів було виготовлено лише 15. Навіть Гітлер і Гімmlер їх не мали. Чи взяти Мінца. Один із найбагатших. У нього я вкрав лише дві папки: одну з орденами київського архієпископа і другу — з монетами. Решту багатств Мінца — а в нього були речі, що коштували мільйони, — не чіпав. Навіщо принижувати людей. Трохи поділися з ними і досить...»

На похороні Горбатого були «вершки» злочинного світу. Прийшли навіть ті бандити Санкт-Петербурга, яких Горбатий не поважав. Він їх називав покидьками.

Не хотілося мені згадувати слова Горбатого про Бориса Борисовича Піотровського, але не втримаюся: «Він не той лицар, яким його зображували. У них в Ермітажі не було ревізії 30 років. Бідні студенти — витирати їх посиляють — вони «прихоплювали» і продавали дещо за пляшку пива...»

Кожний дістане по ділах своїх. І мирських, і злочодійських. І про наших «лицарів», котрі прихопили дешифцію з бібліотек, музеїв, хтось не тільки скаже, а й порушить справу. І матиме рацію. Злочодії в законі ходять серед нас. Вони виступають, зводять замки, збагачуються... Живуть! Їм поки що свитить небо. Але під ногами, за кожним кроком — нагадування й заповіді наших предків: не кради, живи по совісті! Доля — наздожене, дістане!..

...Звичайно, українській книжці про кримінал давно час підняти голову. Не в повчання. Для історії. Адже більшість кримінальних історій кінчаються невесело для злочодія в законі. А це — найповчальніше для народу.

Володимир ЮГОВ.

У 1994 році з великим успіхом колектив півроку гастролював у США й Канаді. У Монреалі хлопцям навіть пропонували залишитися! До речі, деякі американські газети «Краян» порівнювали тоді навіть зі знаменитим «Роллінг Стоунс». А потім була Франція, де в 1996 році музиканти кілька місяців співали без музичного супроводу в церквах провінції Бордо — на їхні концерти збиралося тут більше людей, ніж нині збирають деякі зірки у кращих залах України.

Запам'ятався той рік і виступом на «Слов'янському базарі». Там полтавці були у дещо незвичній для себе ролі — пародіювали «Піснярів», «Сябрів», «Любе». Вони брали участь і у Днях української культури 1998 року в Москві. «Краяни» — неодмінні учасники й «Пісенного верніса-

жу», на якому 15 років поспіль стають лауреатами.

У нинішньому складі — Сергій Старченко, Анатолій Пілай, Сергій Бацман — «Краяни» вже встигли випустити компакт-диски «Что тебе подарить?» та «Українські народні пісні». А своє 30-річчя відзначили на сцені Полтавського палацу дозвілля «Листопад» ювілейною програмою в рамках фестивалю «Осіньна фантазія-2005». Шкода лиш, що зустріли ювілей без своєї Берегині — Раїси Кириченко, яка високо цінувала творчість земляків-музикантів і завжди залюбки співала разом з ними.

Володимир КІНЬКО, Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ. На знімку: «Краяни» — Сергій Старченко, Анатолій Пілай та Сергій Бацман.

Найкращий подарунок — підтримка

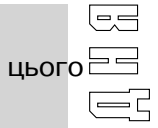
Наймолодший обласний письменницький організації України — Рівненський, виповнилося 20 років. Тут три з половиною десятки письменників, твори яких утворили потужну підвалину нашої літератури. Напередодні ювілею депутати Рівненської облради затвердили обласну програму поліпшення забезпечення читачів українською книгою на 2006 рік. Отже, частина творів рівненських літераторів виходитиме за рахунок коштів з обласного бюджету.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів Рівненської області.

Завтра в Україні очікують невеликий сніг (у Криму, Приазов'ї та на Донбасі помірні опади), послаблення вітру до 7—12 м/с. Температура — від 3 градусів морозу до 2 тепла (вночі 18 грудня 1—6 морозу). В Карпатах вночі — 7—12, вдень — 3—8 градусів морозу; в південних областях вночі — близько 0, вдень — 1—6 тепла, у Криму уночі — 0—5 градусів тепла, вдень — 4—9

17 ГРУДНЯ

■ 1877 р. Народився Данило Щербаківський, етнограф і археолог. Зібрав для Київського історичного музею більш як 30 тис. експонатів.

■ 1903 р. У США брати Райт здійснили перший у світі успішний політ на літаку (тривав 59 секунд).

■ 1905 р. Народився кінорежисер Йосип Хейфіц («Справа Рум'янцев», «Дама з собачкою»).

■ 1920 р. На Закарпатті розпочався загальний політичний страйк.

■ 1942 р. Декларація протесту 12 країн (в т. ч. СРСР) проти злочинів нацистів щодо євреїв.

Редактор номера
Віталій СУДДЯ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік:
для фізичних осіб — 3,50 грн.
та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І.
(Друкарня «Нормальные цены»)
61068, м. Харків,
вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 471

ВАТ «Видавництво
«Вільна Україна»
79026, м. Львів,
вул. В. Великого, 2.

Зам. 707

ВАТ «Видавництво
«Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.

Зам. 4628

Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
454-81-34,
454-81-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua
— загальний
reklama@golos.com.ua —
відділ реклами

let@golos.com.ua —
відділ листів

foto@golos.com.ua —
відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів
використовується інформаційно-
пошукова система Верховної
Ради України «Законодавство»

Internet:
http://uamedia.visti.net/golos

Бренд сивої кобили

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Такою буде назва конкурсу, що його ми пропонуємо провести. Згодні — вже стільки роздано призів, нагород, свитин... І не тільки для сироткино!

■ СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ По-кентівськи

Без депутатського мандата й не бан-дир.

До того йдеться

Ще один меморандум — і бандитів нагороджуватимуть Золотими Зірками Героїв.

Про головне

Був би привід, а горілку і з-під землі дістанемо!

Із спостережень

Раніше ми були хоч гвинтиками, а сьогодні взагалі ніщо.

■ ДОШКА ПОШАНИ

Авторитетна заява

Леонід Кравчук:

— Я не знаю в історії випадку, щоб за десять місяців так, даруйте за непарламентське слово, пропукать авторитет...

Від чергового:

— Даруйте, ми знаємо не тільки випадок, а й прізвище людини, з якою це також сталося. А після цього вона сказала: «Маємо те, що маємо!»

Консиліум

Степан Гавриш, народний депутат:

— Українській владі потрібний лікар, і цей лікар — опозиція.

Від чергового:

— Ви маєте рацію, пане Гаврише, практично, вони завжди потрібні!..

Нова якість

Віктор Пінчук:

— Я ладен визнати найголовнішу свою помилку — як зять Президента я не повинен був брати участь у конкурсі із приватизації «Криворіжсталі».

І все-таки. Всенародна любов до рейтингів, фортуни і тріумфів невгасима і неспинима. А єдиний спосіб не заплутатися в чужих конкурсах — вигадати свій. Що ми і зробили. Назва — є, номінації — теж. Більшість, як ви розумієте, дісталася родичам по перу — медій у нас хоч греблю гати, та ще й яких — тут тобі і Репортъ, і Ведучче, і Журналіз, і Користьпондент. А також Міс і Містер Медіа і, мабуть, найголовніша номінація — Дракула Пера. О, мало не забули фото-конкурс — Гримас-медіа.

Ну, з журналістами розібралися, переходимо до інших, не менш древніх професій, також гідних окремих нагород у нашому конкурсі. Скажімо, слухачам Феміди дістануться дві — Юриск і Паяц Правосуддя, представникам базису — також дві, але ніби двох ступенів: Більш-меншджер і Стоп-менеджер. А от музикантам — одна, зате яка! Найпопулярніша пісня буде відзначена нагородою Пошлягер року.

На цьому майже кінець. За всього розмаїття наші номінації — і ми в цьому переконані — цілком і достеменно відповідають назві конкурсу. Взаємністю.

Отже, стежте за рекламою.

Боргокомітет.
Ірина ТКАЧЕНКО.

Євроінтеграторам у записник

Не можна прийти до Європи окремо взятою віллою, селищем чи навіть містом.

Не чую голосів

Повна свобода слова — це коли розбірливо чути голоси тих, хто стверджує, що свободи слова нема.

Питаннячко

З бандитами є кому підписувати меморандуми, хто підпише меморандум з народом?!

Олександр ПЕРЛЮК.

Від чергового:

— А ви спробуйте у своїй новій якості, люблячого сина экс-Президента, відмовитися ще й від Нікопольського феросплавного.

Не ждали?

Євген Червоненко (про своє призначення в Запорізьку область):

— Я приїхав без квитка назад, решта залежить від вас...

Від чергового:

— Ви перший экс-міністр транспорту, що взагалі взяв квиток...

Головне — не працювати...

Любить Гнат покерувати, А в думках покепкувати:
— Головне —

не працювати, Каламуті більше гнати... До безтями любить владу, Тож щодня склика нараду — «Потовкти у ступі воду» Й «показать язик народу». Від нарад

всі «дулю» мають, Тож зітхають і куняють. Гнат же тупотить ногами, По столу б'є кулаками. А, буває, анекдота Всім затравить

«для зворота». З матючками —

як годиться, Щоб хоч трішки

звеселиться. Він змінив посад багато.

(Де — «за сало», де — по блату).

Подейкують, був на флоті, Рахувався на заводі.

Але де б Гнат

не з'являвся, Принципу завжди

тримався: Головне — не працювати,

Каламуті більше гнати... Бурчак

ВОРОЖБЯНСЬКИЙ.

Суми.

■ ЗАПИТАННЯ — ВІДПОВІДЬ * * *

— Що там, на нараді про нас щось толково казали?

— Казали, що ми поци!

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

— А що це за чортівня зверху?

— Та це — персональна антена для олігарха!

ОГОЛОШЕННЯ

Дуже довгонога блондинка надасть практичну допомогу депутатові в його нелегкій справі служіння Вітчизні та народіві.

Хід з конем...

Володимир Путін (про газові відносини з Україною):

— Це важко пояснюване навантаження на російську економіку. Болівар не витримає двох.

Від чергового:

— А ми думали, що Болівара вже давно пристрелили. Ще під час вашої першої чеченської кампанії...

А пішечки?

Олександр Волков, народний депутат:

— То ми ідемо в НАТО, то в ЄС, то ще кудись, а в принципі ми ідемо на букву «Х»!!!

Від чергового:

— Нам не звикати. Ми як ішли пішки — так і ідемо! А от ви хочете знову на отій вашій букві... в'їхати в «П» (парламент). Мал. Миколи КАПУСТИ, Олексія КУСТОВСЬКОГО та Василя ФЛЬОРКА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

